

Flyktingarnas påverkan på arbetsmarknaden

Fokus på Helsingfors

Daniela Lukkarinen

Examensarbete / Degree Thesis

Företagsekonomi

2016

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi 13
Identifikationsnummer:	5467
Författare:	Daniela Lukkarinen
Arbetets namn:	Flyktingarnas påverkan på arbetsmarknaden – Fokus på Helsingfors
Handledare (Arcada):	Maj-Britt Granström
Uppdragsgivare:	-
<p>Sammandrag:</p> <p>På hösten 2015 mötte världen den största flyttningsrörelsen sen det andra världskriget. Finland mottog en rekordmängd asylsökande år 2015 och cirka 3 300 har sökt sig till Helsingfors. Ämnet för examensarbetet valdes för att undersöka hur den stora flyttningsrörelsen har påverkat Helsingfors arbetsmarknad och problematiseringen ställdes för att undersöka både för- och nackdelar med en stor intagning av flyktingar. Syftet för arbetet var att hitta korrelationer mellan asylsökanden och arbetsmarknaden. Undersökningen gjordes med en blandmetod av kvantitativ och kvalitativ data. Den kvalitativa delen baserades på två expertintervjuer och den kvantitativa delen på statistiken och siffror som publicerats och frågats från myndigheter. Den kvalitativa delen har stött teoridelen och reflekterats till med resultat från den kvantitativa delen. Den kvantitativa delen var framförd med SPSS korrelationsanalys och spridningsdiagram och hypoteser testade med Grangers Kausala Test. Korrelationsanalysen och Grangers Kausala Test implementerade att det skulle finnas ett kausalt förhållande mellan asylsökanden i Helsingfors och de öppna arbetsplatserna i Helsingfors. Både korrelationsanalysen och hypotesen kunde inte bli bekräftade. Eftersom statistiken är för färsk och ämnet för aktuellt, godkände SPSS reliabilitetstest inte den insamlade statistiken. Undersökningen genererade inte pålitliga resultat och hypoteserna kunde inte baseras på statistik som inte mötte vetenskapliga krav. Undersökningen är en bra bas för framtida studier och kan framföras med ett större tidsperspektiv då urvalet är större. Asylsökanden från hösten 2015 räknas inte ännu med till antingen arbetsmarknaden eller arbetslöshetsstatistiken och detta hade en stor påverkan på resultatet av denna undersökning.</p>	
Nyckelord:	Flyktingar, arbetslöshet, sysselsättning, asylsökande, korrelationsanalys
Sidantal:	45
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Bachelor of Business Administration
Identification number:	5467
Author:	Daniela Lukkarinen
Title:	Refugee's impacts on the labor market. – Focus on Helsinki
Supervisor (Arcada):	Maj-Britt Granström
Commissioned by:	-
<p>Abstract:</p> <p>In the fall of 2015 the world met the greatest refugee crisis since the Second World War. Finland received a record amount of asylum applications year 2015 and approximately 3 300 refugees came to Helsinki. The subject for this thesis was chosen with an aim to research how the enormous amount of refugees impacted the labor market in Helsinki. The issue was to investigate advantages and disadvantages with a large admission of refugees. The aim of the study was to find correlations between refugees and the labor market. The methods used in this research were mixed methods meaning that both qualitative and quantitative methods were utilized. The quantitative part of the study focused on statistics and numbers published by authorities while the qualitative part was based on two expert interviews. Results from the qualitative part were used to support the theoretical framework. It was also reflected to with the results from the quantitative part. The quantitative part was completed with SPSS correlation analysis and scatterplot and the hypothesis were tested with Grangers Causal Test. Results from the correlation analysis or the hypothesis could not be confirmed. The statistics that were used in this research were too fresh and the subject is still accurate to research and SPSS reliability test did not approve the data. The research did not generate reliable results and the hypothesis could not be based on statistics that did not meet requirements in academic research. The research has a good base and could be continued in the future. In further research it would be important to have a wider time perspective which gives a larger amount of data. The refugees from the fall of 2015 are not included in either the labor market or the unemployment statistics which had an enormous impact on the results of this study.</p>	
Keywords:	Refugees, unemployment, labor market, employment, correlation analysis
Number of pages:	45
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

INNEHÅLL

1	Inledning.....	8
1.1	Begreppsdefinitioner.....	10
1.2	Problemformulering och syfte.....	10
1.2.1	<i>Finns det en korrelation mellan en stor intagning av flyktingar och arbetslösheten?</i>	11
2	Metod.....	12
2.1	Allmänna statistiska begrepp	12
2.2	Validitet och reliabilitet.....	13
2.2.1	<i>Validitet</i>	13
2.2.2	<i>Reliabilitet</i>	13
2.3	Datainsamlingsmetod	14
2.4	Kvalitativa metoder	15
2.4.1	<i>Etik i undersökningen</i>	16
2.4.2	<i>Kvalitativa intervjuer</i>	16
2.5	En kvantitativ metod	17
2.5.1	<i>Korrelation</i>	19
2.6	Material.....	21
2.6.1	<i>Nyheter och media</i>	21
2.6.2	<i>Myndigheter</i>	21
3	Finlands arbetsmarknad	22
3.1	Arbetslösheten i Finland.....	23
3.1.1	<i>Arbetslösheten i Helsingfors</i>	24
3.2	Finlands sysselsättning	25
3.2.1	<i>Sysselsättningen i Helsingfors</i>	27
4	Flyttningsrörelsen i Finland.....	29
4.1	Flyktingar i Helsingfors	30
5	Resultatredovisning	33
5.1	Resultatet av korrelation.....	33
5.2	Resultatet av hypoteser.....	38
5.3	Resultat och analys av reliabilitet	41
6	Analys.....	42
6.1	Analys för korrelationerna	42

6.2	Analyser för hypoteserna	45
7	Diskussion och Slutsatser	46
7.1	Faktorer som påverkade det slutliga resultatet	46
7.2	Slutsatser.....	48
7.3	Framtida studier.....	48
	Källor	50
	Bilaga 1.....	54
	Bilaga 2.....	64

Figurer och tabeller

Figur 1. Förläggningar i Finland. Källa: Migrationsverket, 2016	9
Figur 2. Population, urvalsram och täckningsfel (Köpner S., Wahlgren L., 2012).....	13
Figur 3. Variabler i undersökningen.....	20
Figur 4. Variabler: Hela Finlands värden.	21
Figur 5. Antal arbetslösa och arbetslöshetsgraden i Helsingfors och Finland 2014-2015. (Helsingfors stad och Statistikcentralen (2016))	24
Figur 6. Antal arbetslösa arbetssökande & antal öppna arbetsplatser i Helsingfors. (Helsingfors stad, 2014-2016)	25
Figur 7. Sysselsättningsgraden, % (15-64 åriga) i Helsingfors och Finland. (Helsingfors stad, Statistikcentralen 2016).....	25
Figur 8. Öppna arbetsplatser i Finland, antal i kvartal. (Statistikcentralen, 2014-2016)	26
Figur 9. Arbetsplatser i Helsingfors och Finland enligt bransch 2014-2015. (Statistikcentralen, 2015-2016)	28
Figur 10. Spridningsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa i Helsingfors.	33
Figur 11. Spridningsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors.....	34
Figur 12. Spridningsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser i Helsingfors.	35
Figur 13. Korrelationsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa i Helsingfors, Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser i Helsingfors.	35
Figur 14. Korrelationsdiagram mellan Asylsökanden i Finland och Öppna arbetsplatser i Finland.....	36
Figur 15. Korrelationsdiagram mellan Asylsökanden i Helsingfors och olika arbetsbranscher i Helsingfors.	37
Figur 16. Korrelationsdiagram mellan Asylsökande i Finland och olika arbetsbranscher i Finland.....	37
Figur 17. ANOVA Oneway test	39
Figur 18. Tillväxtkurvor: Asylsökande i Helsingfors & Öppna arbetsplatser i Helsingfors 2013-2015	41

Figur 19. Reliabilitetsanalys 1	41
Figur 20. Reliabilitetsanalys 2	42
Tabell 1. X- och Y-variabler, standard error och sannolikhetsvärdet	40
Tabell 2. Kausalitetsprognos enligt ekvation.	40

1 INLEDNING

Ett aktuellt ämne är flyttningsrörelsen till Europa. Detta är en viktig geopolitisk fråga för hela Europeiska Unionen. År 2015 mötte världen den största flyttningsrörelsen sen det andra världskriget (Inrikesministeriet, 2016). De flesta mediekanaler talar om bosättning av flyktingar från krisländer i Europa och hur det kommer att påverka olika länder. I november 2015 rapporterade IOM (International Organization of Migration) att antalet flyktingar som kommit till Europa är redan fyra gånger så stor som antalet förra året (Ville Similä, Helsingin Sanomat, 2015). År 2014 fick den Europeiska Unionen 562 680 första gångs asylansökningar och år 2015 fördubblades siffran till 1 255 640. Detta har märkts i många länder, men i jämförelse med förra årets asylansökningar var Finland den som hade den största ökningen i hela Europa (Eurostat, 2016). Antalet första gångs asylsökande i Finland ökade från cirka 3 650 till cirka 32 500 (+822%).

Flyttningsrörelsen från krisländer har också haft en påverkan i det finska samhället och olika nyhetskanaler har väckt debatter om för och nackdelar av att ta in en större mängd av flyktingar. Detta har väckt intresset om att lyfta fram ämnet om hurdan inverkan flyttningsrörelsen har på Finlands ekonomi speciellt arbetsmarknaden. För att specificera undersökningen, har det bestämts för att koncentrera på samhället och ekonomin i Helsingfors.

En rekordmängd av 32 476 flyktingar sökte asyl från Finland (Migrationsverket, 2016). Detta var största mängden asylsökanden i Finlands historia. Enligt Ilkka Haahtela, förestandare av invandring- och sysselsättningsärenden, kommer ungefär en fjärdedel av alla som sökt asyl och fått sitt uppehållstillstånd till Helsingfors. Helsingfors mottog cirka 3 300 asylsökanden år 2015 (Leinonen, V. 2016). Detta är orsaken till varför undersökningen valdes att fokusera på Helsingfors.

Figur 1. Förläggningar i Finland. Källa: Migrationsverket, 2016

I slutet på året 2015 hade Finland 1 123 103 personer som var över 65 år, vilket betyder att en femtedel av Finlands befolkning har fyllt över 65 år (Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne, Tilastokeskus, 2016). Av alla EU28-länder är Finland på sjätte plats med den mest åldrande populationen.

Flyttningsrörelsen är en viktig faktor även från ett företagsekonomiskt perspektiv. Med en åldrande population behöver företag arbetskraft i framtiden. Finlands arbetsmarknad finner sig i en situation där de lediga arbetsplatserna inte möter de arbetslösa arbetssökandena (Räisänen, Yle, 2015). Enligt Talouselämä (2015) har till exempel företag i Tyskland utnyttjat den stora flyttningsrörelsen för att fylla tomma arbetsplatser. Kotilainen (Taloussanomat, 2015) konstaterar att flyktingarna har en påverkan på företag och nya arbetsplatser. Som exemplar ges förläggningar i Finland som behöver anställda, anställda för att behandla asylansökningar och tolkar.

Även om populationen är åldrande, så växte populationen i hela Finland. Populationen i Helsingfors växte med 7 493 personer vilket är 1,2 % (Statistikcentralen, 2016). Av dessa var 4 038 män och 3 455 kvinnor.

1.1 Begreppsdefinitioner

Väsentliga begrepp för mitt arbete är asylsökare och flyktingar fastän de inte betyder exakt samma. Inom arbetet används dessa två uppfattningar som synonymer. Förenta Nationers definition för en **flykting** är en person som lämnat sitt hem och som inte kan återvända dit på grund av fruktan för förföljelse beroende på etnicitet, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp, religiös eller politisk uppfattning. Flyktingar är även de som tvingats lämna sitt hemland på grund av krig eller inbördeskrig. Enligt Migrationsverket är en **asylsökande** i Finland en person som har sökt skydd från Finland men inte ännu fått sin ansökan avgjord.

I min undersökning används inte begreppet **invandrare**, eftersom enligt Immigrant-institutet i Sverige är invandrares begrepp en person som flyttar från ett land till ett annat för att bosätta sig där en längre tid (Invandringens encyklopedi, 2016). Begreppet **invandrare** har en olik definition än **asylsökande** eller **flykting** och blir därför utlämnad i min undersökning.

Inom de här två begreppen räknas även kvotflyktingar med. Det vill säga asylsökanden som har fått ett positivt beslut och de som kommit till landet för familjeåterförening.

Till **arbetskraft** räknas med alla 15-74 åriga personer som har varit **sysselsatta**, det vill säga har varit löntagare eller företagare, eller **arbetslösa** på årets/månadens sista vecka. Till **sysselsättningen** räknas med alla 15-64 åriga från arbetskraften som har arbete. **Arbetslöshetsgraden** är det procentuella talet där mängden arbetslösa jämförs med själva arbetskraften. **Sysselsättningsgraden** är den procentuella andelen av befolkningen som hör till den sysselsatta arbetskraften i jämförelse till befolkningen (Helsingfors stad, 2016).

1.2 Problemformulering och syfte

Efter en enorm flyttningsrörelse år 2015 har det valts att undersöka hur en stor intagning av flyktingar påverkar den Finska ekonomin och speciellt arbetsmarknaden. Syftet med arbetet är att hitta korrelerande faktorer mellan asylsökanden och arbetsmarknaden. Syftet

stöder den företagsekonomiska tanken där den stora flyttningsrörelsen skulle skapa nya arbetsplatser eller nytt arbetskraft.

Orsakerna för att motta asylsökare har debatterats mycket och medier tar sällan fram fördelar av flyttningsrörelsen. Problematiseringen är för att inse för- och nackdelarna med att ta in flyktingarna.

Undersökningsfrågor används ofta för att mäta ifall variablerna har något gemensamt eller ett förhållande till varandra (Wrench, Thomas-Maddox, Peck Richmond & McCroskey, 2013). För att stöda undersökningen har det ställt en relevant undersökningsfråga som en röd tråd genom hela arbetet.

1.2.1 Finns det en korrelation mellan en stor intagning av flyktingar och arbetslösheten?

Finlands åldersfördelning är åldrande och betyder att Finland har en gammal population och en stor andel pensionerade. Enligt Arbets- och näringsministeriet (Uusi Suomi, 2015) kommer Finland att stöta på ett problem med för lite arbetskraft år 2020 om sysselsättningstalet stannar på samma nivå som år 2012.

Med frågan ”Finns det en korrelation mellan en stor intagning av flyktingar och arbetslösheten?” vill syftet föras mot att undersöka om en större andel flyktingar och permanenta asylsökanden kan påverka och möjligtvis hindra bristen på arbetskraft i Helsingfors.

Enligt Helsingfors stad fanns det år 2015 över 20 000 under 29 åriga i Helsingfors som är arbetslösa. Av detta antal har 40 % invandrarbakgrund. Men ”målet är att andelen invandrare bland de anställda ska närma sig invandrarnas andel av befolkningen” (Helsingfors stad, 2015). Här måste det ta hänsyn till skillnaden mellan en invandrare och en flykting.

Till undersökningsfrågan ”Finns det en korrelation mellan en stor intagning av flyktingar och arbetslösheten?” har det kopplats ihop två påståenden eller hypoteser.

Hypotes I: *Antalet arbetsplatser på vissa branscher stiger då man tar in en större mängd flyktingar.*

Med hjälp av den första hypotesen vill det undersökas ifall branscher som de finska medborgare undviker, som till exempel byggnads- eller städbranschen (Honkanen, Talous-sanomat, 2015), har påverkan av att ta in en större flyttningsrörelse.

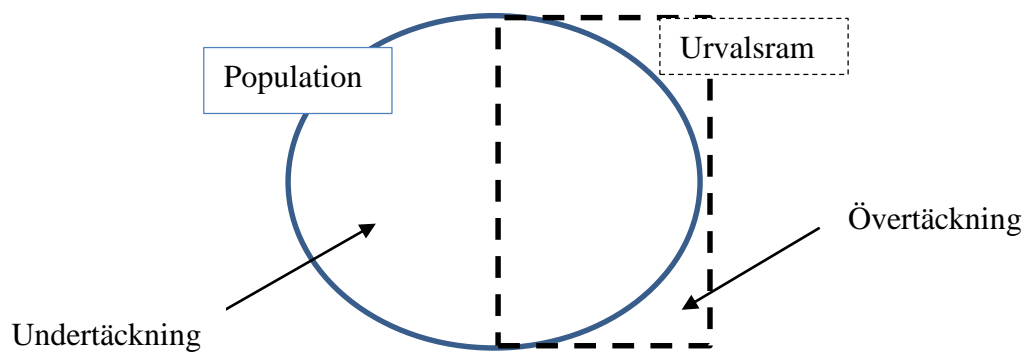
Hypotes II: *Med att ta in en stor andel asylsökande skapar man nya arbetsplatser till Helsingfors.*

Den andra hypotesen liknar den första, men här är syftet att ta fram en synvinkel där en stor intagning av flyttningar skulle skapa nya arbetsplatser, det vill säga ifall antalet öppna arbetsplatser skulle vara kopplad ihop med flyttningsrörelsen. Ett bra exempel, som redan har talats om i nyheterna, kan vara ett ökat behov av ordningsvakter och vakter som anställs i olika delar av Finland (Pelkonen, J. Yle, 2015).

2 METOD

2.1 Allmänna statistiska begrepp

Statistik har använts länge för att lösa olika praktiska problem och för att kunna uppskatta vad som kan hända i framtiden. Då man utför en statistiks undersökning, måste man syfta sitt arbete till en viss *population* som består av en viss del *individer* (Köpner S., Wahlgren L., Praktisk Statistik, 2012). Efter att populationen definierats för att vara flyktingarna i Helsingfors är det viktigt att undersöka definitionen enligt en tydlig ram och försöka undvika övertäckning, som betyder att alla invandrare inte hamnar med i statistiken. Med andra ord betyder detta att det statistiska data skall användas från *målpopulationen* som är bara från Helsingfors och försöka undvika allmän data för att undvika felaktiga resultat som kallas *täckningsfel*. Med *undertäckning* menas individer som skulle borde räknas med till urvalsramen trots de hör till populationen (Köpner S., Wahlgren L., Praktisk Statistik, 2012).

Figur 2. Population, urvalsram och täckningsfel
(Köpner S., Wahlgren L., 2012)

2.2 Validitet och reliabilitet

2.2.1 Validitet

Validitet används för att kontrollera att undersökningen faktiskt undersöker det som skall undersökas (Wrench, Thomas-Maddox, Peck Richmond & McCroskey, 2013). Med andra ord används validitet för att granska att undersökningen inte spårar ut eller undersöker något annat än det som är menat. När man mäter validitet på en undersökning, kan man fråga att hur noggranna resultaten är och använder man faktiskt den rätta metoden. Validiteten i den kvalitativa delen betyder att de som blir intervjuade verkligen förstår frågorna och vad som är syftet med själva intervjun (Trost, J., 1993). Den kvalitativa trovärdigheten är svår att försöka bevisa på ett kvantitativt sätt och därför har det valts till undersökningen experter inom undersökningsområdet för att svara på relevanta frågor. Enligt Trost (1993) innebär detta att man måste samla in sitt data så att det är relevant till den aktuella problemställningen.

2.2.2 Reliabilitet

Med reliabilitet menar man att hur man kan bevisa att undersökningen och datainsamlingsmetoden är stabil och pålitlig, hur man kommer fram till konsekventa och noggranna resultat (Wrench, Thomas-Maddox, Peck Richmond & McCroskey, 2013). Det finns olika metoder för att testa reliabilitet, men i undersökningen kommer det att användas "Test-Retest Reliability" – metoden som är beskriven av Wrench, Thomas-Maddox,

Peck Richmond & McCroskey (2013). Målet för reliabilitetstestet är att bevisa att undersökningsmetoden fungerar. Här matar man in olika händelser, som i min undersökning kommer att vara till SPSS systemet för att analysera korrelation, och ifall siffrorna inte ändras, det vill säga resultaten är samma i alla händelserna, så fungerar inte min analys. Ifall värden ändras betyder och bevisar det att det finns ett olik förhållande mellan de olika händelserna. Reliabiliteten kan analyseras via programmet SPSS där *Cronbach's alpha coefficient* värde skall vara över .7 (= 70 %) för att visa reliabla resultat (Pallant, 2001).

Eftersom den kvalitativa metod, det vill säga expertintervjuerna, inte är en del av de empiriska studier, utan stöder teorin och resultaten så mäts reliabiliteten på den kvalitativa datainsamlingen på ett annat sätt. Vid kvalitativa metoder måste man hålla till exempel intervjun objektiv och standardiserad. Man måste ta hänsyn till slumpinfltelser som kan vara till exempel missförstånd eller felsägningar (Trost, J. 1993). För att kunna kontrollera och analysera mina intervjuer kommer intervjuerna att bandas in, transkriberas och bifogas till det slutliga arbetet.

2.3 Datainsamlingsmetod

Det finns två epistemologiska sätt att framföra en vetenskaplig undersökning, med hjälp av en kvantitativ- eller en kvalitativ undersökningsmetod (Wrench, Thomas-Maddox, Peck Richmond & McCroskey, 2013). Datainsamlingsmetoder används för att hitta svar till sin undersökning med hjälp av antingen kvalitativa eller kvantitativa studier.

I undersökningen har det bestämts att blanda de kvalitativa och kvantitativa metoderna. Enligt Brannen (2004) beror det på själva undersökningen att hurdan metod den lönar sig att använda. Ämnet för mitt examensarbete gäller människor och sociala faktorer så rekommenderas det att använda blandade metoder, mixed methods (Brennan, 2004).

I en multi-method undersökning finns det enligt Hammersley (1996) tre sätt att hur de olika datainsamlingsmetoderna stöder varandra.

- 1) *Triangulation*, där en slags datainsamling (oftast kvantitativa datainsamlingen) används för att samarbeta eller stöda den olika datainsamlingsmetoden (oftast den kvalitativa metoden), där den teoretiska inblicken deriveras från den ena metoden men testas även med den andra.
- 2) *Facilitation*, där ena datainsamlingsmetoden underlättar insamlingen av den andra typen av data. Till exempel där kvalitativa intervjuer används först som en preliminär undersökningsmetod för att underlätta planeringen av ett kvantitativt undersökningsformulär.
- 3) *Komplementaritet*, där de två olika datainsamlingsmetoderna används för olik information men för att komplettera varandra. Till exempel en undersökning där kvalitativa undersökningsmetoder används för att förstå sociala processen när den kvantitativa insamlingsmetoden examinerar statistiken.

I undersökningen används de kvalitativa undersökningsmetoderna för att stöda teorin och för att få ett bredare perspektiv av ämnet. Blandmetoden kommer att komplettera varandra då kvalitativa expertintervjuerna stöder bakgrunden och teorin. Hoppeligen stöder de kvalitativa undersökningarna även det som statistiken, det vill säga den kvantitativa delen tillbringar. Expertintervjuer kommer att användas som referenser. Efter att resultaten har presenteras kommer det att refereras till expertintervjuerna och vägas ifall det kvantitativa och det kvalitativa stöder varandra. Här kommer intervjuernas värde vägas mot hypoteserna.

2.4 Kvalitativa metoder

I undersökningen används de kvalitativa metoder för att stöda min datainsamling. De kvalitativa metoderna används för att fördjupa sig in i ämnet och förstå ett djupare perspektiv från individer (Mack, Woodsong, MacQueen, Guest, Namey, 2005). När kvalitativa datainsamlingsmetoder används vid sidan om kvantitativa så hjälper den kvalitativa undersökningen förstå den komplexa verkligheten och ge en större betydelse eller implikation till de kvantitativa resultaten (Mack, Woodsong, MacQueen, Guest, Namey, 2005).

Det finns olika sätt att framföra kvalitativa insamlingsmetoder, men i undersökningen har det valts att koncentreras på fördjupade expertintervjuer. Insamlingen kommer att bandas på audio och transkriberas till text för att kunna användas som referenser (Rapley, 2004).

2.4.1 Etik i undersökningen

Eftersom detta är ett känsligt ämne som gäller asylsökande och flyktingar så är det otroligt relevant att hålla undersökning objektiv. Enligt National Institutes of Health (NIH) (2002) ska alla som deltar i undersökningen vara medvetna om att de kommer att ses som deltagare i en undersökning. Detta gäller också att de som deltar, i mitt fall intervjuas, skall ha en relevant information om syftet med både intervjun och undersökningen. Deltagarna måste även ha sin rätt att ställa egna frågor (NIH, 2002).

2.4.2 Kvalitativa intervjuer

I undersökningen har det valts att göra två intervjuer för att stöda teorin och ge perspektiv för undersökningen. Två experter kommer att intervjuas och båda intervjuerna är byggda på liknande intervjuguide som innehåller liknande frågor för att stöda själva undersökningen.

Enligt Cassell och Symon (1994) är det viktigt att förbereda intervjun och intervjufrågorna. Strukturen av båda intervjuerna reflekterar till mitt examensarbets syfte för att generera viktig och relevant data för min undersökning (Cassell, 2009). Intervjun kommer att öppnas med några basfrågor så som att presentera sig själv för att göra den som intervjuas bekväm och redo för intervjun. Stängda ja/nej – frågor och styrande frågor kommer att undvikas och frågorna kommer att vara klara och tydliga (Cassell, Symon, 1994). Intervjuguiden kommer att skickas i förhand så att deltagarna kan förbereda sig före den själva intervjun.

Till undersökningen valdes att intervjua Helsingfors stadsfullmäktig Björn Månsson och Helsingfors stads migrations- och sysselsättningsärendens chef Ilkka Haahtela. Båda intervjuerna är för att få ett större perspektiv och stöda arbetet. De intervjuade hämtar sina egna åsikter in till diskussion och har perspektiv och erfarenhet av att de har arbetat inom Helsingfors stad.

Intervjuerna hade samma syfte, men frågorna var ställda på ett lite olika sätt eftersom deltagarna arbetar på olika branscher. Botten till båda intervjuerna samt transkriberingarna av intervjuerna hittas vid bilagorna.

2.5 En kvantitativ metod

Som en kvantitativ metod kommer det att användas mycket statistik av olika slag. Statistik kan användas som ett verktyg för att förklara, organisera eller beskriva information (Wrench, Thomas-Maddox, Peck Richmond & McCroskey, 2013). Med hjälp av statistik kan man dra slutsatser från datainsamlingar.

Med kvantitativa metoder kan man förbereda olika slags analyser och dra slutsatser där man analyserar en faktor eller variabel med en annan.

”Huvudregeln är att man ska begränsa sig till att samla in de uppgifter som är relevanta för syftet med undersökningen” (Köpner S., Wahlgren L., *Praktisk Statistik*, 2012).

Den kvantitativa metoden kommer att testa min första och andra (alternativa) hypotes.

- Hypotes I: *Antalet arbetsplatser på vissa branscher stiger då man tar in en större mängd flyktingar.*
- Hypotes II: *Med att ta in en stor andel asylsökande skapar man nya arbetsplatser till Helsingfors.*

För att kunna skilja hypoteserna eller hitta ett förhållande mellan de två, måste det bestämmas en signifikansnivå eller sannolikhetsvärde (p). Enligt Wrench (2013) måste man veta hur säker man är för hypotesen att bli sann och bestämma p värdet enligt hur säker

man är på att hypotesen är sann. Ett standard p värde är 0.05, eftersom det har bevisats att det finns en chans att något sker i misstag 5 gånger av 100 ($100-5=95$, $95\%=0.95$, $1-0.95=0.05$) (Wrench). Ifall värdet är större än .05 är korrelationen eller sannolikheten inte trovärdig. En hypotes konstaterar ett förutsätt förhållande mellan två variabler på ett sätt som kan testas med hjälp av empirisk data.

Enligt Granger (1969) och Weiner (1956) ses kausalitet från ett förutsägbart perspektiv. Enligt de kausala teorierna har givet y -värde troligtvis varit påverkad av förflutna händelser där y har orsakat y :s förutvarande värden. Detta fenomen kallas för autokorrelation. Hypotesen II är en kausal hypotes vilket söker ett kasualist förhållande mellan asylsökanden i Helsingfors och de öppna arbetsplatserna i Helsingfors.

Hypotesen kan testas med att undersöka propositionen x (asylsökande) som orsakar y (öppna arbetsplatser), med följande ekvation:

$$Y = \alpha + Y_{t-1} + X_{t-1} + \epsilon$$

Med denna ekvation kan en det bevisas svagt att X orsakar Y . För att förstärka sammanfogandet mellan asylsökande och de öppna arbetsplatserna kan ekvationen vändas om, för att undersöka hur Y påverkar X :

$$X = \alpha + X_{t-1} + Y_{t-1} + \epsilon$$

Enligt Weiner (1956) och Gragner (1969) finns det fyra olika alternativ som kan bevisas med Gragner Testet:

- a) X orsakar Y ,
- b) Y orsakar X
- c) X och Y orsakar varandra, och
- d) där X och Y inte har ett kausalt förhållande.

Gragner testet undersöker ifall två variabler har ett kausalt förhållande, men ger inte information av påverkans styrka.

2.5.1 Korrelation

Pearson korrelations koefficient (r) undersöker lineära sambandet mellan två kvantitativa variabler (Wrench, 2008). Det vill säga att med hjälp av korrelationsanalysen undersöks om ena variabelns förändring motsvarar den andras.

För att undersöka sambandet mellan två skilda variabler, kan man börja med att utföra ett spridningsdiagram. Detta kan ge subjektiva resultat, vilket betyder att man måste använda andra korrelationsanalyser för att få objektiva resultat. Korrelationen kan undersökas med korrelationsprov för att försöka hitta lineära samband med variabler (Swift. L., Quantitative Methods, 2001). Korrelationer testas ofta via samplen av populationen. Korrelationsanalysen är mera pålitlig då urvalet är större och korrelationen med minde urval kan visa missledande resultat (Hole, 2015).

Enligt Pearson koefficienten betyder en positiv korrelation att den andra variabelns värde växer till lika som den andra. En korrelation som är kring nollvärdet betyder att de två variablerna som jämförs inte har en lineär korrelation eller korrelationen är väldigt svag. Med andra ord betyder detta att den andra variabeln kan få väldigt olika ändringar i värden då den andra inte ändras alls. (Iuga, I., 2010)

Enligt Wrench (2013) är alla Pearson produkt-moment korrelationskoefficienter (r) finns på en skala från 0 till 1 eller 0 till -1. Desto närmare korrelationskoefficienten är till 1 eller -1 desto starkare är sambandet eller förhållandet. En allmän standard för att mäta betydelsen bakom korrelationsvärden är att ifall r värdet ligger under .30/- .30 är förhållandet svagt. Om r värdet ligger mellan .30 och .59 (-.30 och .59) finns det moderat förhållande, men inte ett starkt. Ett starkt förhållande är alla r värden som ligger över .60/- .60.

För att kunna testa en praktisk viktighet testar man värdet av determinationskoefficienten, r^2 , som är korrelationsvärdet i kvadrat. Determinationskoefficienten ådagalägger hur mycket variationen på en variabel påverkar den andra. Ett lågt r^2 värde framvisar mot ett svagt förhållande i praktiken (Hole, G., 2015).

För att undersöka korrelation och andra relationer mellan mina variabler med olika statistiska analysprogram som till exempel SPSS. SPSS bjuder olika funktioner och test för att kunna redovisa resultat (Pallant, J., 2005).

För att kunna undersöka förhållandet mellan flyttningsrörelsen och händelser på arbetsmarknaden, kommer undersökningen att koncentrera sig på de öppna arbetsplatserna i Helsingfors och Finland (i), alla arbetsplatser i Helsingfors (ii), förändringar inom vissa arbetsbranscher (iii), antalet arbetslösa (iv) samt de arbetslösa arbetssökande. En undersökning som har studerat flyktingarnas påverkan på den Turkiska arbetsmarknaden (Ceritoglu, Yunculer, Torun & Tumen, 2015) var gjord med liknande variabler.

ASH	ABLH	ABLASH	OABPH	ABPH
572	22900	32785	4603	417300
489	27100	35641	5704	411200
.	31300	38713	6721	408900
.	34300	43170	4770	417600
1400	24100	40665	6027	408400
2700	.	.	.	.
3300	24000	40439	5190	410400

Figur 3. Variabler i undersökningen

Variabler som använts i undersökningen, där ASH är Asylsökande i Helsingfors, ABLH är Arbetslösa i Helsingfors, ABLASH är Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors, OABPH är Öppna arbetsplatser i Helsingfors och ABPH är Arbetsplatser i Helsingfors. Variablerna har jämförts mellan varje kvartal, och celler har lämnats tomma ifall informationen av tidpunkten saknas. Enligt Pallant (2001) identifierar SPSS de tomma cellerna som saknade data men kan göra jämförelsen trots detta.

ASF	OABPF
3238	29500
3651	28500
326	19800
.	43900
.	28000
5300	.
11000	21200
21000	.
26000	.
32476	21900

Figur 4. Variabler: Hela Finlands värden.

För att jämföra hur korrelationen varierar mellan Asylsökanden och Öppna arbetsplatser analyseras även hela Finlands värden. ASF står för Asylsökanden i Finland och OABPH står för Öppna arbetsplatser i Finland.

2.6 Material

2.6.1 Nyheter och media

När det användes nyheter och media som källor och teori, är kravet att kunna välja och läsa artiklar från pålitliga nyhetskanaler som till exempel Yle eller Taloussanomat. Det är otroligt viktigt att hållas källkritisk och försöka hitta fram de originella källorna för nyhetsartiklarna för att inte tappa validiteten av undersökningen. Artiklar är skrivna av journalister så det är otroligt viktigt att komma ihåg att texten kan vara subjektiv.

2.6.2 Myndigheter

Till examensarbetet samlas det in mycket andrahands data som kommer att användas. Informationen för slutarbetet, som till exempel statistik, har blivit insamlat från Finlands myndigheter. Statistiken om befolkning och åldersfördelning har hittats från Statistikcentralen (2016). Annan information om till exempel arbetsmarknaden har hämtats från olika myndigheter som till exempel Helsingfors stad. Statistiken om registrerade flyktingar i

Helsingfors och de som är i asyl i Helsingfors har blivit insamlat från Helsingfors polisstation och Migrationsverket. Båda källorna har blivit kontaktade och informationen erhållits via e-mail.

Uppgifterna från de arbetslösa och sysselsatta är hämtade från olika myndigheter, som Helsingfors stad, Statistikcentralen, Arbets- och Näringsministeriet och Inrikesministeriet.

3 FINLANDS ARBETSMARKNAD

Finlands befolkning växte från ca 5 462 000 (2014) till ca 5 480 000 (2015). Antalet arbetskraft i hela Finland växte från ca 2 679 000 (2014) till ca 2 689 000 (2015) men trots detta sjönk sysselsättningen från ca 2 447 000 (2014) till ca 2 437 000 (2015) och antalet arbetslösa växte från ca 232 000 (2014) till 252 000 (2015).

Finlands arbetsmarknad kommer att omstruktureras från ett industrisamhälle mot ett informations- och tjänstesamhälle. Detta syns redan i vår vardag med massiva uppsägningar och förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagare (Näätänen, 2010). Den stora omstruktureringen i hela Finlands och Helsingfors arbetsmarknad är en av de största utmaningarna till samhället. Omstruktureringen orsakar mycket uppsägningar och det finns inte klart bara en grupp som lider av detta. Arbetslösheten syns i alla grupper: de akademiska, unga, äldre, de lägre utbildade, inhemska och utländska (Haahtela, intervju, 2016). Efter de massiva uppsägningarna har arbetsmarknaden krävt flexibilitet och mobilitet inom vissa branscher. Med andra ord betyder detta att för att hitta jobb kan det krävas att flytta till en annan stad eller kommun.

Arbetsplatser på olika näringsgrenar, som till exempel tillverkning eller handel, har sjunkit i flera år. Däremot har näringsgrenarna inom hotell och restaurangverksamheten, företagstjänsterna och sociala tjänsterna (vård och omsorg) mera anställda än år 2014 (Statistikcentralen, 2016).

Enligt Europeiska kommissionens enhets rapport (2016) är situationen på arbetsmarknaden svagare än förr vilket avviker sig från de andra EU-länderna. Arbetslöshetens tillväxt är ett tecken på att arbetets utbud och efterfrågan inte möts. I rapporten är det konstaterat att arbetskraften måste ökas för att kunna förbereda sig för utmaningarna som kommer att inträffas av den åldrande befolkningen.

3.1 Arbetslösheten i Finland

Finland har drabbats av två stora lågkonjunktursperioder inom tre senaste decennium. Den sista recessionen som började år 2008 hade olyckliga konsekvenser då stora arbetsgivare inom teknologibranschen och pappersindustrin mötte problem (Salorinne, M., 2015). Detta har haft en påverkan på arbetslösheten, som har stigit konstant sedan år 2008 och Finlands relativa arbetslöshetsgrad år 2015 var 13,4 % (Statistikcentralen, 2016).

”Yksi mikä Suomessa aiheuttaa työttömyyttä on, että ei täällä haluta muuttaa niinkään työn perässä jos ei katsota, että se lisää riittävästi toimeentuloa” – Ilkka Haahtela, 2016

	<i>Antal arbetslösa Helsingfors</i>	<i>Arbetslöshetsgrad (%) Helsingfors</i>	<i>Antal arbetslösa Finland</i>	<i>Arbetslöshetsgrad (%) Finland</i>
2013	22 900	9,40 %	219 300	12,60 %
1. kvartal 2014	26 600	10,30 %		12,00 %
2. kvartal 2014	30 900	11,60 %		12,90 %
3. kvartal 2014	24 200	11,10 %		12,00 %
4. kvartal 2014	26 800	11,90 %		13,90 %
Hela 2014	27 100	10,30 %	232 100	12,40 %
1. kvartal 2015	31 300	11,80 %		13,20 %
2. kvartal 2015	34 300	13,10 %		14,00 %
3. kvartal 2015	24 100	12,40 %		12,80 %
4. kvartal 2015	24 000	12,70 %		14,40 %

<i>Hela 2015</i>	28 500	12,30 %	13,40 %
-------------------------	--------	---------	---------

Figur 5. Antal arbetslösa och arbetslöshetsgraden i Helsingfors och Finland 2014-2015. (Helsingfors stad och Statistikcentralen (2016))

3.1.1 Arbetslösheten i Helsingfors

Enligt Helsingfors stad (2016) har arbetslösheten haft en konstant ökning i Helsingfors i de senaste 4 åren. Ökningstempot var som snabbast år 2013 men har saktat ner sig varje månad. I slutet på året 2015 var arbetslöshetsgraden 12,7% i Helsingfors.

Helsingfors Arbets- och näringsministeriet hade i slutet på december 2015 5 190 lediga arbetsplatser och 41 700 arbetslösa arbetssökande. Antalet lediga arbetsplatser var en fjärdedel mera än året före. Trots allt hade Helsingfors i slutet på året 2015 i medeltal 9 arbetslösa arbetssökande per en ledig vakans (Helsingfors stad, 2016).

Som Figur 6 visar har det årliga medelvärdet av antalet arbetslösa arbetssökande stigit. Samma mönster av större antal arbetslösa arbetssökande syns i jämförelse med de olika kvartalen. Här märks att även om antalet varierar varje månad så stiger arbetslösheten konstant.

<i>Helsingfors</i>	<i>Antal arbetslösa arbetssökande*</i>	<i>Antal öppna arbetsplatser</i>
<i>December 2013</i>	32 785	4 603
<i>Mars 2014</i>	33 421	6 777
<i>Juni 2014</i>	37 557	4 168
<i>September 2014</i>	36 044	5 743
<i>December 2014</i>	38 585	4 228
<i>Medelvärde år 2014</i>	35 641	5 704
<i>Mars 2015</i>	38 713	6 721
<i>Juni 2015</i>	43 170	4 770
<i>September 2015</i>	40 665	6 027
<i>December 2015</i>	41 714	5 190

Medelvärde år 2015

40 439

6 235

*Statistiken innehåller även de som har blivit permitterade

Figur 6. Antal arbetslösa arbetssökande & antal öppna arbetsplatser i Helsingfors. (Helsingfors stad, 2014-2016)

Antalet öppna arbetsplatser demonstrerar att arbetsmarknaden trots allt har att erbjuda arbetsplatser även om arbetslösheten stiger. *Figur 6* visar hur antalet öppna arbetsplatser ökar sakta. Det finns en konflikt mellan dessa två fenomenen eftersom den öppna arbetsplatsen inte möter den arbetslösa arbetssökanden. Enligt Räisänen (Yle, 2015) kan fenomenet bero på att företagen är försiktiga med att anställa nytt folk på grund av den osäkra ekonomiska situationen. Räisänen konstaterar att andra orsaker kan vara att arbetsplatsen och arbetslösa finner sig på olika områden, den arbetslösas utbildning möter inte kraven till det som arbetstagaren begär eller att kunskaperna har föråldrats under en lång period som arbetslös.

3.2 Finlands sysselsättning

Finlands relativa sysselsättningstal mellan åldersgruppen från 15–64-åringar sjönk från 68,3% (2014) till 68,1 % (2015) även om det relativa arbetskraftstalet steg från 65,4% (2014) till 65,6 % (2015) (Statistikcentralen, 2016).

	<i>Helsingfors</i>	<i>Hela Finland</i>
2013	72,70 %	68,50 %
1. kvart. 2014	71,80 %	66,90 %
2. kvart. 2014	74,10 %	69,60 %
3. kvart. 2014	73,10 %	69,40 %
4. kvart. 2014	71,30 %	67,40 %
2014	72,60 %	68,30 %
1. kvart. 2015	71,50 %	66,70 %
2. kvart. 2015	73,30 %	68,90 %
3. kvart. 2015	73,00 %	69,50 %
4. kvart. 2015	71,90 %	67,40 %
2015	72,40 %	68,10 %

Figur 7. Sysselsättningsgraden, % (15-64 åriga) i Helsingfors och Finland. (Helsingfors stad, Statistikcentralen 2016)

Enligt Härmälä, Jauhiainen och Kosunen (2014) finns det vissa krav för att bli lättare fast anställd i det Finska samhället. Bra kunskaper i de inhemska språken ses vara nödvändigt. Ett av de största hindren ses allmänt vara brister på språkkunskaper eller skolning (Månsson, B., 2016). Att lära ett nytt språk kan ta flera år, vilket orsakar att sysselsättningen i arbetsuppgifter på antingen finska eller svenska kan ske efter att personen har vistas en längre tid i landet.

I undersökningen jämfördes liknande studier från Sverige. Enligt Angel och Hjern (1992) har de flesta flyktingarna som är i Sverige ett arbete som inte motsvarar den utbildning eller arbetserfarenhet de fått från sitt hemland. Enligt expertintervjuerna för denna undersökning finns liknande situationer även i Finland, där utbildade flyktingar inte hittar motsvarande arbetsplatser på grund av bristande språkrav, kunskaper eller en examina som inte godkänns i Finland (Månsson, B., 2016).

<i>Öppna arbetsplatser i Finland</i>	
<i>2013 4:e kvartal</i>	16 600
<i>2013</i>	29 500
<i>2014 1:a kvartal</i>	46 000
<i>2014 2:a kvartal</i>	27 800
<i>2014 3:e kvartal</i>	20 5000
<i>2014 4:e kvartal</i>	19 800
<i>2014</i>	28 500
<i>2015 1:a kvartal</i>	43 900
<i>2015 2:a kvartal</i>	28 000
<i>2015 3:e kvartal</i>	21 200
<i>2015 4:e kvartal</i>	21 900
<i>2015</i>	28 900

Figur 8. Öppna arbetsplatser i Finland, antal i kvartal. (Statistikcentralen, 2014-2016)

Populationen i hela Finland och Helsingfors är åldrande och enligt Björn Månsson (intervju, 2016) kommer det att behövas ”nya händer och hjärnor” för att hålla de ekonomiska hjulen rullande. En stor del av flyktingarna som kom till Finland år 2015 var män. Ilkka Haahtela påstår att detta kommer att ha en positiv påverkan på Finlands åldersfördelning. Haahtela lyfte fram att största delen av dem som har mottagits har varit lägre utbildade och anser att den största påverkan kommer att synas vid de lägre utbildades arbetsmarknad.

3.2.1 Sysselsättningen i Helsingfors

Arbetsmarknaden är en av de mångsidigaste i hela Finland och speciellt på servicesektorn har Helsingfors en betydande ställning (Månsson, B., 2016). Helsingfors centrum och de inringande stadsdelarna bildar hela landets starkaste affärverksamhetsområde där en tredjedel av Huvudstadsregionens och en tiondedel av landets arbetsplatser förekommer (Helsingfors stad, 2015).

Enligt Helsingfors stads studier får de som utexaminerats från yrkesutbildning i Helsingfors bättre jobb än sina likasinnade i hela landet. Procentuellt har det visats att av de som tagit yrkesriktade grundexamen år 2012 har 76 % varit sysselsatta ett år senare. I hela Finland var andelen 64 %.

Den ekonomiska strukturen i Helsingfors skiljer sig ytterligt mycket från hela landets struktur. År 2015 hade handeln och andra servicebranscher¹ en 61 % andel av alla arbetsplatser då hela Finlands andel var 45 %. Arbetsplatser inom tjänstesektorn är dominerande i Helsingfors och hade en helhet av 88 % av arbetsplatser i Helsingfors. Signifikanta industrier är vård och omsorg: sociala tjänster (55 500 arbetsplatser), verksamheten inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (49 700), information och kommunikation (44 900) och handel (40 400) (Helsingfors stad, 2016).

---

¹ Transport, turism, inkvartering och kosthåll, information och kommunikation, finansiering, fastighetssektorn, vetenskaplig och teknisk verksamhet, administrativa- och stödtjänster, kultur, nöje, fritid och andra tjänster.

I jämförelse till år 2014 där de fyra mest signifikanta industrier var tillika vård och omsorg: sociala tjänster (53 600 arbetsplatser), verksamheten inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (50 100), handel (43 900) och information och kommunikation (41 400) (Helsingfors stad, 2015).

	<i>Hela</i>			<i>Hela</i>		
	<i>2014</i>	<i>Helsingfors</i>	<i>Finland</i>	<i>2015</i>	<i>Helsingfors</i>	<i>Finland</i>
<i>Alla arbetsplatser</i>	2014	411 200	2 447 200	2015	411 300	2 436 800
	1.			1.		
	kvartal			kvartal		
	2014	410 200		2015	408 900	
	2.			2.		
	kvartal			kvartal		
	2014	412 800		2015	417 600	
	3.			3.		
	kvartal			kvartal		
	2014	415 700		2015	408 400	
	4.			4.		
	kvartal			kvartal		
	2014	411 200		2015	410 400	
<i>Industri</i>		19 500	331 500		19 800	328 200
<i>Byggnad</i>		22 400	168 800		21 100	168 300
<i>Handel</i>		43 900	290 500		40 400	283 800
<i>Transport</i>		21 300	140 000		20 800	137 200
<i>Turism</i>		18 600	85 600		16 600	87 300
<i>Information</i>		41 400	100 500		44 900	105 800
<i>Finansiering</i>		20 700	50 500		19 800	48 700
<i>Vård</i>		53 600	402 500		55 500	404 500
<i>Annan service</i>		16 100	75 900		18 700	73 500

Figur 9. Arbetsplatser i Helsingfors och Finland enligt bransch 2014-2015. (Statistikcentralen, 2015-2016)

4 FLYTTNINGSRÖRELSEN I FINLAND

Finland och andra EU-länder har blivit ålagda av internationella avtal att motta asylsökanden som har behov till internationellt skydd (Inrikesministeriet, 2016). Flyttningsrörelsen började växa i juli 2015 (Vasantola, S., 2015) och i december hade 32 476 sökt asyl från Finland under året 2015. I jämförelse med 3 651 asylsökande från 2014 är det en stor förändring (Migrationsverket, 2016).

En flykting får göra förvärvsarbete utan uppehållstillstånd tre månader efter att asylansökan är gjord ifall personen har alla giltiga resedokument för att bevisa att personen är berättigad till gränsövergång. Ifall asylsökanden inte har dokumentet, får personen utan uppehållstillstånd förvärvsarbete i Finland sex månader efter att asylansökan är inlämnad (Migrationsverket, 2016). Största delen av årets 2015 asylsökanden har varit redan över sex månader i landet, eftersom tidpunkten till den största flyttningsrörelsen ägde rum på hösten 2015.

Enligt Ilkka Haahtela (2016) finns det orsaker varför flyktingarna inte ännu har deltagit arbetsmarknaden eller sökt förvärvsarbete. En orsak är att de inte är säkra ifall de kommer att stanna i Finland. En stor del väntar på att få uppehållstillstånd för att veta var de kommer att bo efteråt eftersom en stor del blir erbjudna av att flytta till en annan kommun. Haahtela påstår att många skulle vara villiga att motta arbete, men de får inte lika mycket stöd för att hitta en arbetsplats än efter att uppehållstillståndet är beviljat. Haahtela konstaterar att det underlättar arbetssökandet för en person utan språkkunskap eller nätverk när de får stöd via till exempel TE-tjänsterna.

De största hindren för en flykting att få förvärvsarbete är utbildning, språkkunskaper och nätverk (Haahtela & Månsson, 2016). Både Haahtela och Månsson lyfte fram att speciellt språkhindren kan vara en avgörande faktor för flyktingarna att inte lyckas få förvärvsarbete. Däremot funderade både Haahtela och Månsson anledningen varför språkraven är så höga eftersom alla yrken inte kräver en god kunskap i finska eller svenska.

En tidigare studie gjord av Ceritoglu, Yunculer, Torun & Tumen, som undersöker påverkan av flyttningsrörelsen från Syrien i förhållande till den Turkiska arbetsmarknaden. Denna undersökning var gjord år 2015 och undersöker året 2012. Undersökningen har ställt ett symmetriskt fönster för att jämföra variablerna. Med detta menas att undersökningens tidsperioder är lika stora och jämför förhållandet före och efter flyttningsrörelsen.

4.1 Flyktingar i Helsingfors

År 2014 mottog Helsingfors 489 kvotflyktingar och asylsökanden, vilket var mer än året före eftersom Helsingfors stad gjorde ett beslut för att motta mer flyktingar från Syrien. Helsingfors mottog 13,4 % av alla 3 651 flyktingar som sökte asyl från Finland år 2014 (Helsingfors stad, 2016).

2015 var ett exceptionellt år för både Finland och Helsingfors gällande flyktingar. På sista veckan 49 år 2015 hade Finland mottagit 31 200 asylansökningar och totalt år 2015 mottog Finland 32 476 asylansökningar (Migrationsverket, 2016). I oktober 2015 hade Helsingfors förläggningar cirka 2 700 flyktingar. Helsingfors stad förväntar att approximativt 3 000 flyktingar bosätter sig i Helsingfors (Helsingfors stad, 2016, Ilkka Haahtela, 2016).

Helsingfors förläggning är en så kallad ”transit-central” vilket betyder att en stor del av flyktingarna kommer via Helsingfors och placeras efteråt till andra städer. Flyktingar placeras in början till förläggningar, transit-centraler, som är nära Migrationsverkets kontor där asylsamtalen behandlas. Efter samtalet placeras asylsökanden till förläggningar i andra städer (Migrationsverket, 2016).

Statistiken av att vem sist och slutligen stannar i Helsingfors är svårt att mäta, eftersom flyktingarna har en rätt att flytta sig inne i landet och som studerande har finns det inte tillgång till statens register. Olika mått för detta är att jämföra hur många bor på förläggningarna och hur många har registrerats till Helsingfors polisstation.

”Uskoisin että puhutaan ehkä kymmenistä jotka ovat jo työllistyneet jos on tullut tuhansia. Sitten jos puhutaan heistä, jotka ovat perustaneet jo yrityksen, niin puhutaan ihan yksittäisistä.” – Ilkka Haahtela,

2016

Enligt Helsingfors stads studier (2016) anställs flyktingar och *invandrare* långsammare än finska medborgare. Flyktingar och *invandrare* anställs även ofta till arbetsplatser som de inte är utbildade till och det finns ett stort antal som bor i Helsingfors som är högt skolade i deras hemländer (Helsingfors stad, 2016). Flyktingarna representerar cirka 10 % av alla Helsingfors *invandrare*.

Finland har använt en integreringsmodell där de som har fått uppehållstillstånd blir erbjudna långvariga språkutbildningar. Systemet har tagit flera år eftersom väntetiderna till de olika utbildningarna har varit så långa. Enligt det gamla systemet har det tagit fem till sju år förrän personen har nått arbetsmarknaden. Detta har varit helt för långsamt och därför ändrar Helsingfors stad systemet. De har skapat en modell där de integrerar flyktingarna rakt till en praktisk skolning som skulle pågå till lika med språkutbildningen. Syftet med detta är att få personen så snabbt som möjligt in till arbetsmarknaden (Haahtela, 2016).

Enligt Ilkka Haahtela (2016) är det inte Helsingfors stad som beviljar uppehållstillstånd och påstår att det är ännu för tidigt att veta det exakta antalet om hur många blir beviljade. Helsingfors stad förväntar att ungefär en tredjedel av alla som sökt asyl skulle få ett positivt beviljande, men enligt Haahtela kommer största delen av besluten att ansås i april – juni, efter det finns det en konkret statistik att undersökas. Under de tidigare åren har cirka en fjärdedel av alla asylsökanden som har fått uppehållstillstånd sökt sig till Helsingfors. År 2016 förväntar Helsingfors stad att cirka två tusen som får positivt uppehållstillstånd placerar sig till Helsingfors (Haahtela, 2016). Björn Månsson (2016) påstår att en stad med över 600 000 invånare inte har problem att integrera flyttningsrörelsen till Helsingfors.

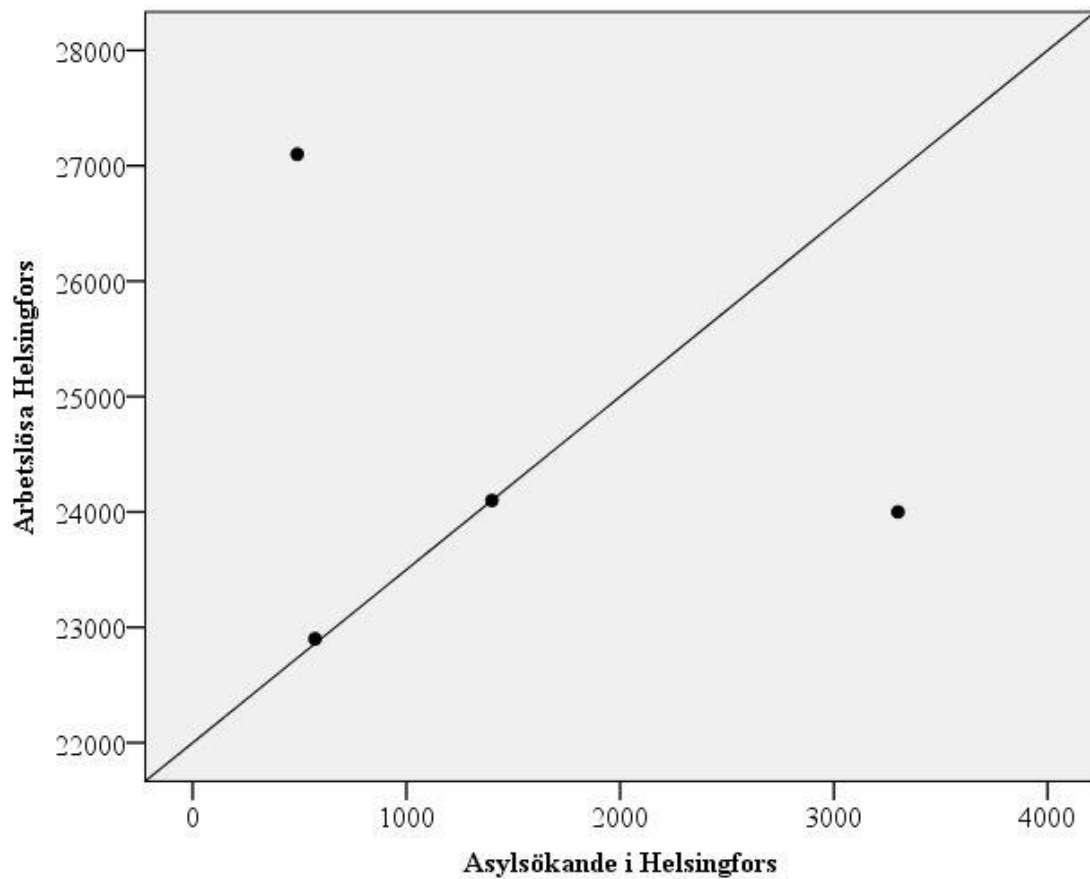
De båda intervjuade, Haahtela och Månsson konstaterar att flyttningsrörelsen kommer att vara en tillgång på en lång sikt. Björn Månsson (2016) påpekar att den stora flyttningsrörelsens påverkan på arbetsmarknaden är ihopkopplad med tidsperspektivet. På kort sikt kommer det att kosta för att flyktingarna skall integreras med utbildning, hälsovård, bostäder med mera. Men efter att integreringsprocessen är klar kommer det att svänga till då staten får en tillgång av ny arbetskraft.

Ilkka Haahtela (2016) iakttar att den stora flyktingsrörelsen kommer att synas på arbetsmarknaden efter ett par år och efter att integreringen, de praktiska- och språkutbildningen är klara. Haahtela påstår att en korrelation kommer att kunna vara synlig med tiden och misstänker att en korrelation från asylsökanden år 2015 kommer att vara synligt ännu i det här skedet. Flyttningsrörelsen från de tidigare åren har varit väldigt låg och utspridd. Enligt Haahtela är det svårt för en studerande utan resurser att kunna placera vissa grupper inom en viss bransch. Haahtela lyfter fram att flyktingarna som kommit år 2015 börjar nu den praktiska skolningen och språkutbildningen och det kan vara att synliga påverkan syns med ett optimistiskt perspektiv först om ett par år.

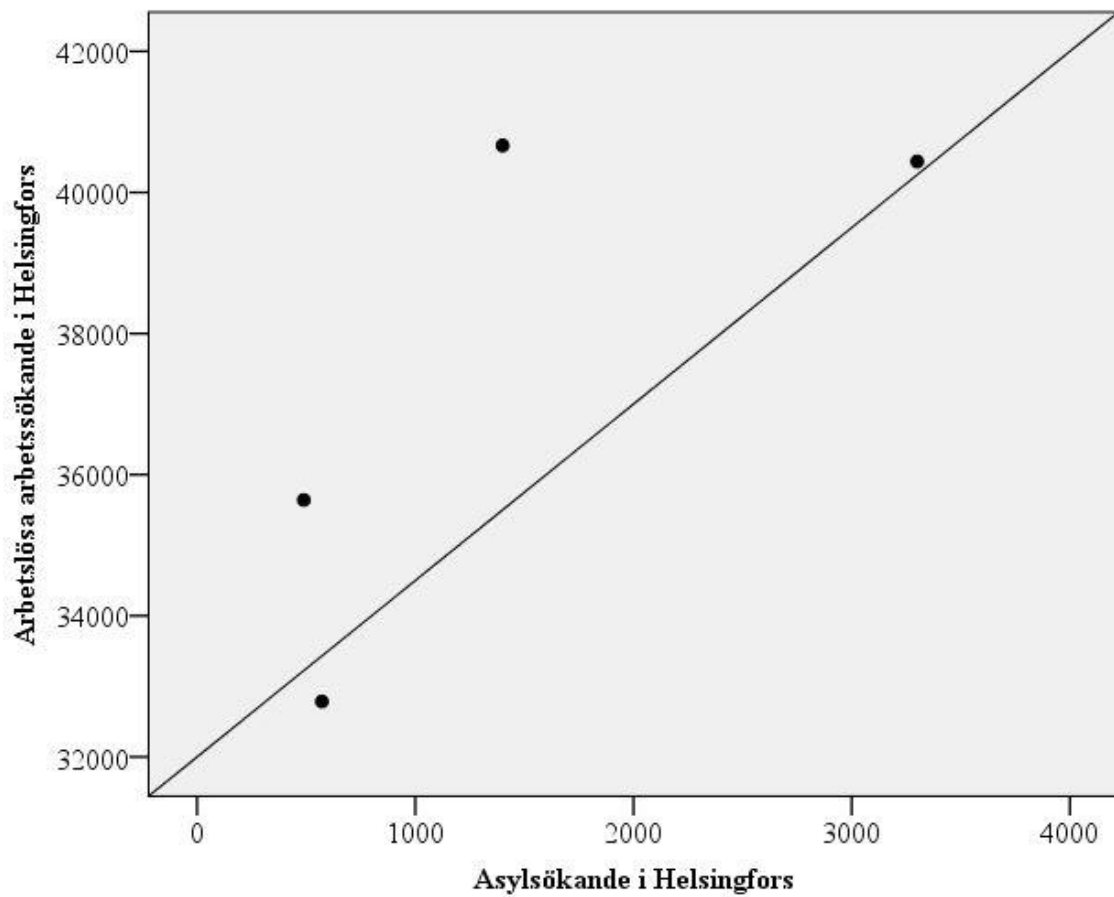
5 RESULTATREDOVISNING

5.1 Resultatet av korrelation

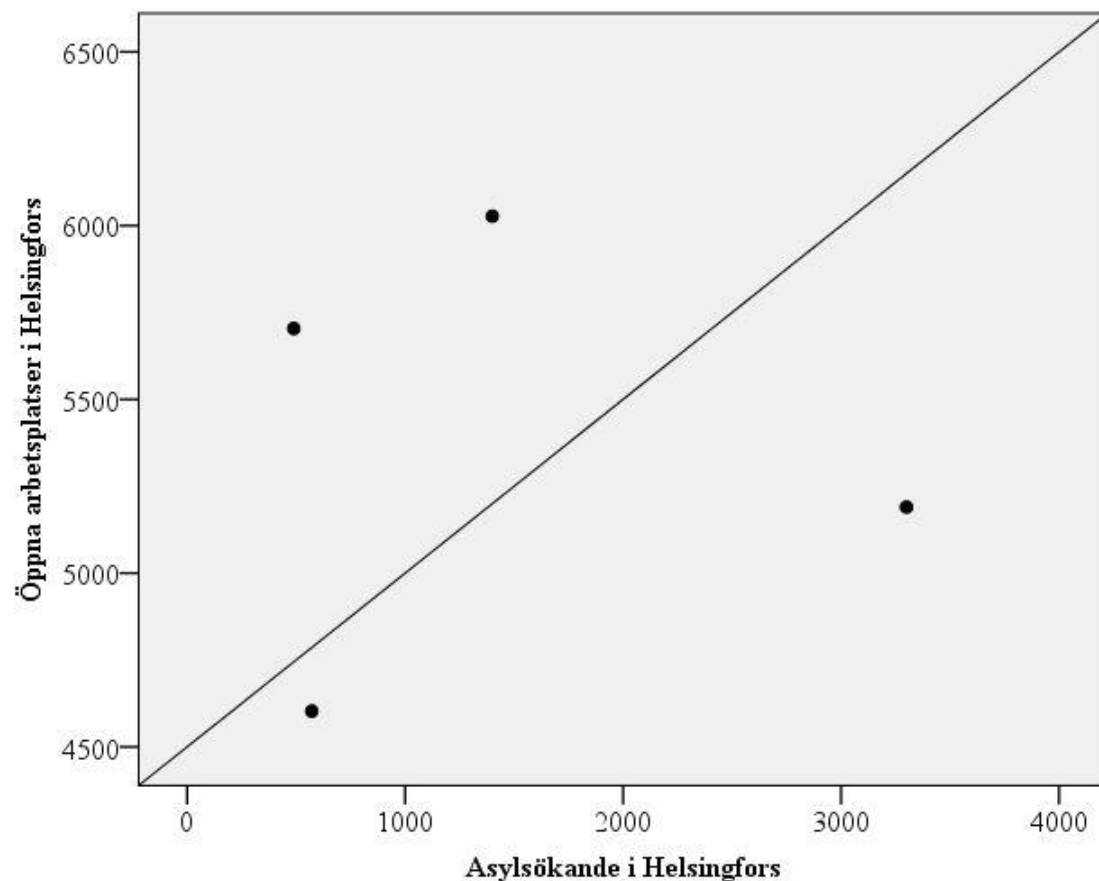
Figur 10. Spridningsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa i Helsingfors.

Ett spridningsdiagram där x = Asylsökande i Helsingfors och y = Arbetslösa i Helsingfors. Ekvationen är $y = 1,5x + 22000$.

Figur 11. Spridningsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors.

Ett spridningsdiagram där x = Asylsökande i Helsingfors och y = Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors. Ekvationen: $y = 2,5x + 32000$.

Figur 12. Spridningsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser i Helsingfors.

Ett spridningsdiagram där x = Asylsökande i Helsingfors och y = Öppna arbetsplatser i Helsingfors. Ekvationen: $y = 0,5x + 4500$.

Correlations				
		Arbetslösa i Helsingfors	Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors	Öppna arbetsplatser i Helsingfors
Asylsökande i Helsingfors	Pearson Correlation	-,283	,744	-,005
	Sig. (2-tailed)	,717	,256	,995
	N	4	4	4

Figur 13. Korrelationsdiagram mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa i Helsingfors, Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser i Helsingfors.

Korrelationen (r_1) mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa i Helsingfors, korrelationskoefficienten (r_1) = -0,283, $r_1 = -.283$. Determinationskoefficient (r^2) = $r_1^2 = -.283^2 = 0,080$. Procentuell varians = $0,080 * 100 \% = 8,0 \%$.

Signifikansnivå (p_1) = 0,717.

Vilket betyder att $r_1(4) = -.283, p_1 < .717$

Korrelationen (r_2) mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors, korrelationskoefficienten (r_2) = 0,744, $r_2 = .744$. Determinationskoefficient (r^2) = $r_2^2 = .744^2 = 0,554$. Procentuell varians = $0,554 * 100 \% = 55,4 \%$.

Signifikansnivå (p_2) = 0,256.

Vilket betyder att $r_2(4) = .744, p_2 < .256$.

Korrelationen (r_3) mellan Asylsökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser i Helsingfors, korrelationskoefficienten (r_3) = -0,005, $r_3 = -.005$. Determinationskoefficient (r^2) = $r_3^2 = -.005^2 = 0,000025$. Procentuell varians = $0,000025 * 100 \% = 0 \%$.

Signifikansnivå (p_3) = 0,995.

Vilket betyder att $r_3(4) = -.005, p_3 < .995$.

Correlations		
		Öppna arbetsplatser i Finland
Asylsökande i Finland	Pearson Correlation	-,321
	Sig. (2-tailed)	,599
	N	5

Figur 14. Korrelationsdiagram mellan Asylsökanden i Finland och Öppna arbetsplatser i Finland.

Korrelationen (r_4) mellan Asylsökanden i Finland och Öppna arbetsplatser i Finland, korrelationskoefficienten (r_4) = -0,321, $r_4 = -.321$. Determinationskoefficient = $r_4^2 = -.321^2 = 0,103$. Procentuell varians = $0,103 * 100 \% = 10,3 \%$.

Signifikansnivå (p_4) = 0,599.

Vilket betyder att $r_4(4) = -.321, p_5 < .599$.

Correlations

		Arbetsplatser i Helsingfors
Asylsökande i Helsingfors	Pearson Correlation	-.444
	Sig. (2-tailed)	.556
	N	4

Figur 15. Korrelationsdiagram mellan Asylsökanden i Helsingfors och Arbetsplatser i Helsingfors

Korrelationen (r_5) mellan Asylsökanden i Helsingfors och Arbetsplatser i Helsingfors, korrelationskoefficienten (r_5) = -0,444, r_4 = -.444. Determinationskoefficient = r_5^2 = $-.444^2$ = 0,197. Procentuell varians = $0,197 * 100\%$ = 19,7 %.

Signifikansnivå (p_5) = 0,556.

Vilket betyder att r_5 (5) = -.444, p_4 < .556.

Correlations

		Arbetsplatser inom alla branscher i Helsingfors	Arbetsplatser inom industrisektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom byggnadssektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom handelssektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom transportsektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom turismsektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom informationssektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom finansieringssektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom vårdsektorn, Helsingfors	Arbetsplatser inom annan service, Helsingfors
Asylsökande i Helsingfors, antal årligen	Pearson Correlation	1,000**	1,000**	-1,000**	-1,000**	-1,000**	-1,000**	1,000**	-1,000**	1,000**	1,000**
	Sig. (2-tailed)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	N	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Figur 15. Korrelationsdiagram mellan Asylsökanden i Helsingfors och olika arbetsbranscher i Helsingfors.

Ingen signifikant korrelation mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetsplatserna inom olika arbetssektorn.

Correlations

		Arbetsplatser inom alla branscher	Arbetsplatser inom industrisektorn	Arbetsplatser inom byggnadssektorn	Arbetsplatser inom handelssektorn	Arbetsplatser inom transportsektorn	Arbetsplatser inom turismsektorn	Arbetsplatser inom informationssektorn	Arbetsplatser inom finansieringssektorn	Arbetsplatser inom vårdsektorn	Arbetsplatser inom annan service
Asylsökande i Finland, antal årligen	Pearson Correlation	-1,000**	-1,000**	-1,000**	-1,000**	-1,000**	1,000**	1,000**	-1,000**	1,000**	-1,000**
	Sig. (2-tailed)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	N	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Figur 16. Korrelationsdiagram mellan Asylsökande i Finland och olika arbetsbranscher i Finland.

Ingen signifikant korrelation mellan Asylsökande i Finland och Arbetsplatserna inom olika arbetssektorn.

5.2 Resultatet av hypoteser

Hypotes I: *Antalet arbetsplatser på vissa branscher stiger då man tar in en större mängd flyktingar.*

Hypotes I var diskvalificerad när undersökningen pågick. Hypotesen ”Antalet arbetsplatser på vissa branscher stiger då man tar in en större mängd flyktingar.” har inte kunnat undersökas eftersom tillgänglig data och den ekonomiska omständigheten stred emot hypotesens syfte.

Hypotes II: *Med att ta in en stor andel asylsökande skapar man nya arbetsplatser till Helsingfors.*

Korrelationsanalysen mellan asylsökande och öppna arbetsplatser genererade inga resultat som presenterat ovan. Resultatet för hypotesen undersöktes med att implementera Granger Testet, där:

$$Y = \alpha \times Y_{t-1} + \alpha \times X_{t-1} + \epsilon$$

$$OABPLH = \alpha \times OABPLH_{t-1} + \alpha \times ASH_{t-1} + \epsilon$$

Och

$$X = \alpha \times X_{t-1} + \alpha \times Y_{t-1} + \epsilon$$

$$ASH = \alpha \times ASH_{t-1} + \alpha \times OABPLH_{t-1} + \epsilon$$

För att kunna framföra analysen, framför man ett Oneway ANOVA – test på SPSS, som ger följande resultat.

➔ Oneway

Warnings

Post hoc tests are not performed for Öppna arbetsplatser i Helsingfors because at least one group has fewer than two cases.
 Post hoc tests are not performed for Asylsökande i Helsingfors because at least one group has fewer than two cases.

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Öppna arbetsplatser i Helsingfors	4 Q 2013	1	4603,00	.	.	.	.	4603	4603
	4 Q 2014	1	5704,00	.	.	.	.	5704	5704
	1 Q 2015	1	6721,00	.	.	.	.	6721	6721
	2 Q 2015	1	4770,00	.	.	.	.	4770	4770
	3 Q 2015	1	6027,00	.	.	.	.	6027	6027
	4 Q 2015	1	5190,00	.	.	.	.	5190	5190
	Total	6	5502,50	805,451	328,824	4657,23	6347,77	4603	6721
Asylsökande i Helsingfors	4 Q 2013	1	572,00	.	.	.	.	572	572
	4 Q 2014	1	489,00	.	.	.	.	489	489
	1 Q 2015	0	.	.	.	.	.	.	.
	2 Q 2015	0	.	.	.	.	.	.	.
	3 Q 2015	1	1400,00	.	.	.	.	1400	1400
	4 Q 2015	1	3300,00	.	.	.	.	3300	3300
	Total	4	1440,25	1306,270	653,135	-638,32	3518,82	489	3300

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Öppna arbetsplatser i Helsingfors	Between Groups	3243757,500	5	648751,500	.	.
	Within Groups	,000	0	.	.	.
	Total	3243757,500	5			
Asylsökande i Helsingfors	Between Groups	5119024,750	3	1706341,583	.	.
	Within Groups	,000	0	.	.	.
	Total	5119024,750	3			

Figur 17. ANOVA Oneway test

ANOVA testet ger en Std. Error värde till variabeln samt F-värdet och Sig. (=p) – värdet. Dessa värden samt variablernas ASH och OABPLH värden matas in till EViews program som kan automatiskt framföra Gragners Kausalitets Test.

Eftersom Arcadas yrkeshögskola inte erbjuder EViews programmet, blir denna stegen utelämnad.

För att kunna hitta en kausalitet mellan ASH och OABPLH:

År	X-variabler			Y-variabler			α
	ler	%	X€	ler	%	Y€	
2013	572	100	653,135	4603	100	328,824	0,05
2014	489	85,5	653,135	5704	123,9	328,824	0,05

2015							
III	1400	244,8	653,135	6027	130,9	328,824	0,05
2015							
IV	3300	576,9	653,135	5190	112,8	328,824	0,05

Tabell 1. X- och Y-variabler, standard error och sannolikhetsvärdet

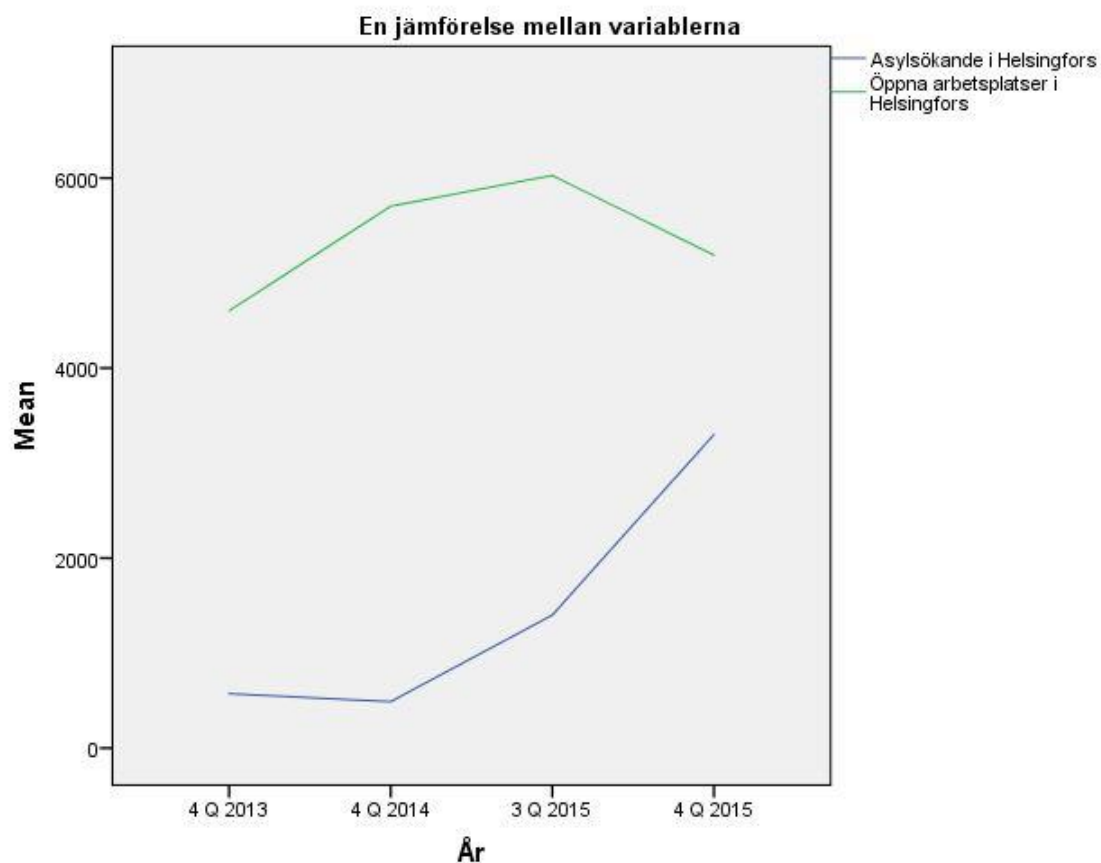
Här undersöks t-1 variabeln, vilket är det fördetta året.

Kausalitetsprognos	OABPLH	%	ASH	%
	$= \alpha$		$= \alpha \times ASH_{t-1}$	
	$\times OABPLH_{t-1}$		$+ \alpha$	
	$+ \alpha \times ASH_{t-1}$		$\times OABPLH_{t-1}$	
	$+ \epsilon$		$+ \epsilon$	
2014	587,574	100	911,885	100
2015 III. Kvart.	638,474	108,7	962,785	105,6
2015 IV Kvart.	700,147	119,2	1024,485	112,3
2016 I Kvart.	753,324	128,2	1077,635	118,2

Tabell 2. Kausalitetsprognos enligt ekvation.

Ekvationen ger ovanbemälda värden som jämfördes med fördetta, där första prognosåret användes som basår och jämförelsetal, vilket visar att Y-variabelns procentuella prognos liknar den verkliga växten.

Figur 18. Tillväxtkurvor: Asylsökande i Helsingfors & Öppna arbetsplatser i Helsingfors 2013-2015

Tillväxtkurvan visar hur variabeln ASH har vuxit i jämförelse med OABPLH.

5.3 Resultat och analys av reliabilitet

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	4	57,1
	Excluded ^a	3	42,9
	Total	7	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Figur 19. Reliabilitetsanalys 1

Reliabilitetsanalysen på SPSS berättar att 42,9 % av inmatad data var exkluderat av undersökningen. 57,1 % av all insamlad statistik var beaktat i alla analyser.

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.456	.605	4

Figur 20. Reliabilitetsanalys 2

Statistiken på reliabiliteten gav en helhets Cronbach's Alpha värde på .456. Efter att SPSS hade standardiserat värden, det vill säga exkluderat 42,9 % av urvalet, gav SPSS ett Cronbach's Alpha reliabilitetsvärde på .605. Det lägsta värdet för en undersökning att kunna basera sina resultat på är $x \geq 0,7$, där $0,7 > 0,605$, vilket implementerar att värden inte möter kravet på reliabilitet.

Hela undersökningen har baserats på tillgänglig information från myndigheter och ämbetsmän, både offentlig information och information insamlad av intervjuer och inskickad statistik. Statistiken är inte baserad på samma tidpunkter, eftersom asylflödet inte har varit antecknat lika konstant som arbetsmarknaden.

6 ANALYS

6.1 Analyser för korrelationerna

Före korrelationsanalysen utfördes tre spridningsdiagram för att ge en riktgivande bild av att hur resultaten kommer att se ut. Spridningsdiagrammen har inte tagit med all information given eftersom SPSS lämnade bort alla tal som inte hade ett par eller celler som saknade information.

Det första spridningsdiagrammet *Figur 10*. visar att två värden skulle vara lineärt korrelerade och två värden är väldigt utspridda. Om man jämför spridningsdiagrammet med korrelationsanalysen så visar Pearsons korrelationsanalys att korrelationen mellan Asylsökande och Arbetslösa i Helsingfors vore -0.283 . Detta betyder att variablerna är svagt

negativt korrelerade. En negativ korrelation hänvisar till riktningen av förhållandet, inte intensiteten. Med en -0.283 svag korrelation menas att en större intagning av flyktingar har en svag negativt korrelerande förhållande med arbetslösheten. Med andra ord en större intagning av flyktingar påverkar negativt på arbetslösheten och arbetslösheten minskar.

Antalet värden som analyserats (N) har varit 4, även om båda variablerna haft 5-6 värden. SPSS har ansett att de saknade värdena inte kan jämföras och har lämnat bort värden. SPSS berättar med signifikansnivån (sannolikheten), p , ifall korrelationen har uppstått slumpmässigt eller är korrelationen sann. Eftersom $p = .717$, betyder det att $1 - .717 = .283 * 100 \% = 28,3 \%$ sannolikhet att korrelationen är sann. Med andra ord kan vi konstatera att $28,3 \%$ inte är en säker marginal, eftersom alla p värden under $.05$ inte är trovärdiga, eller mister trovärdighet.

Determinationskoefficienten mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa är $.08$, vilket är 8% . 8% procentuell varians betyder att praktiska förhållandet inte är starkt utan väldigt lågt mellan variablerna.

Spridningsdiagrammet *Figur 11*. förbereder korrelationsanalysen mellan Asylsökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser i Helsingfors. Variablerna från *Figur 3*. är presenterade och analyserade kvartalsvis där SPSS har lämnat bort cellerna som saknar data, $N = 4$. Spridningsdiagrammet presenterar en förblick av analysen och visar att värden är väldigt utspridda. Korrelationen mellan Asylsökande i Helsingfors och Öppna arbetsplatser var $-.005$, vilket är ett väldigt svagt förhållande, nästan ett icke-existerande. Men resultatet i korrelationen är inte övertygande och verkligheten kan inte baseras på denna analys eftersom $p = .995$, vilket medger att analysen är $1 - 0.995 = 0,005 * 100 \% = 0,5 \%$ trovärdig. Determinationskoefficient (r^2) = 0 , vilket hänvisar till ett icke-existerande resultat.

Eftersom Hypotes II: *Med att ta in en stor andel asylsökande skapar man nya arbetsplatser till den Finska ekonomin*, fokuserade undersökningen på de öppna arbetsplatserna. I undersökningsprocessen var tanken att konfirmera korrelationen mellan flyktingar och öppna arbetsplatser och detta var orsaken för att göra en korrelationsanalys mellan Asylsökande i Finland (ASF) och Öppna arbetsplatser i Finland (OABPF) som presenterat i *Figur 4*. Syftet var för att se ifall de två korrelationsanalyserna skulle ge överensstäm-

mande resultat. Utredningen mellan Asylsökande i Finland och Öppna arbetsplatser i Finland visade att Pearsons korrelationskoefficient $r = -.321$. Detta är ett svagt negativt förhållande vilket betyder att en stor intagning av flyktingar skulle ha en svag negativ effekt på de öppna arbetsplatserna i hela Finland. Sannolikhetsvärdet $p = .599$, vilket innebär att med $1 - .559 = .441 * 100 \% = 44.1 \%$ sannolikhet är korrelationen sann. Determinationskoefficienten (r^2) = 0,103 vilket är 10,3 %. Detta kan tolkas som ett svagt förhållande vilket betecknar att $r_4 \neq r_3$. Undersökningen kan inte bevisa ett samband mellan antingen korrelationen mellan flyktingar och öppna arbetsplatser i Finland eller sambandet mellan hela landets korrelation (ASF och OABPF) och Helsingfors korrelation (ASH och OABPH).

Det tredje spridningsdiagrammet *Figur 12*, som analyserar spridningen mellan variablerna Asylsökande i Helsingfors och Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors verkar ha en positivt linjär korrelation. Efter spridningsdiagrammet gav Pearson korrelation ett r värde på .744, vilket tyder på en stark positiv korrelation mellan variablerna. Med andra ord innebär detta att en stor intagning av flyktingar har en positiv korrelation på antalet arbetslösa arbetssökanden. Signifikansnivån eller sannolikhetsvärdet $p = .256$ vilket är högre än .05. Eftersom $1 - .256 = .744 * 100 \% = 74,4 \%$ inte är en rekommenderad marginal för att basera påståenden på och orsaken varför korrelationen inte kan konfirmeras att vara säker. Determinationskoefficient (r^2) = .554 och procentuella variansen 55,4 %. Detta implementerar att variablerna har ett rätt starkt praktiskt förhållande.

De alla tre variablerna som utreder situationen i Helsingfors; *Arbetslösa i Helsingfors (ABLH)*, *Arbetslösa arbetssökande i Helsingfors (ABLASH)* och *Öppna arbetsplatser i Helsingfors (OABPH)* där korrelationen analyserades mot variabeln *Asylsökande i Helsingfors (ASH)*, fick väldigt olika korrelationskoefficienter (r) och sannolikhetsvärden (p). Enligt Wrench finner sig p -värdet under 0.05 för att kunna ge prov på signifikanta bevis. Korrelationskoefficienternas r_1 , r_2 och r_3 p -värden > 0.05 , vilket tillämpar att korrelationen mellan *ASH – ABLH*, *ASH – ABLASH* och *ASH – OABPH* inte är sanna. Ett resultat för korrelationen mellan variablerna har inte hittats med denna undersökning.

Den femte korrelationsanalysen undersöker korrelationen mellan Asylsökande i Helsingfors och Arbetsplatser i Helsingfors. Där SPSS jämförde statistiken från *Figur 9*, mot

antalet asylsökanden i Helsingfors och utförde en korrelationsanalys. Pearsons korrelationskoefficient $r = -.444$, vilket implementerar att förhållandet är negativt moderat. Ett negativ moderat korrelation betyder att förhållandet inte är svagt men inte starkt och när korrelationen är negativ innebär det att en stor intagning av flyktingar har en negativ påverkan på arbetsplatserna. Signifikantnivån $p = .556$, då $1 - .556 = .444 * 100 \% = 44,4 \%$. En negativ korrelation mellan Helsingfors samhällets arbetsplatser och en stor intagning av flyktingar kan inte bli bevisad med ett sannolikhetsvärde av 44,4 %. $R^2 = 0,197$ där procentuella variansen är 19,7%, vilket betyder att det praktiska förhållandet är rätt svagt. Dock även determinationskoefficienten är svår att bevisa vara sann då sannolikhetsvärdet inte möter undersökningsstandarden som är $p \leq 0.05$.

Figur 16. och Figur 17. där korrelationen mellan Asylsökanden i Helsingfors och arbetsplatser inom olika branscher (se Figur 9.) i Helsingfors och korrelationen mellan Asylsökanden i Finland och arbetsplatser inom olika branscher i Finland söktes visade inga signifikanta resultat.

6.2 Analyser för hypoteserna

Den första hypotesen, H1: *”Antalet arbetsplatser på vissa branscher stiger då man tar in en större mängd flyktingar.”* diskvalificerades orsakat av bristande tillgänglig information och den ekonomiska omställningen. Enligt Ilkka Haahtela har flyktingarna som fått sitt uppehållstillstånd börjats integrera till arbetsmarknaden först på våren 2016. Detta betyder att flyttningsrörelsen från hösten 2015 inte har visibla resultat eller en synlig påverkan på de olika arbetsbranscherna eftersom asylsökanden inte ännu är på arbetsmarknaden.

I undersökningen fanns inte en möjlighet för tillgång till olika system som skulle ge information av specifika arbetsbranscher och deras sysselsättningssituationer. Efter att korrelationsanalysen inte gav resultat uteslöts hypotesen *”Antalet arbetsplatser på vissa branscher stiger då man tar in en större mängd flyktingar”*.

Den andra hypotesen H2: *”Med att ta in en stor andel asylsökande skapar man nya arbetsplatser till Helsingfors”*, undersöktes med hjälp av Gragners Kausalitets Test, som

undersöker ifall variablerna har orsaksförhållande. Det enklaste sättet att undersöka Grangers Test är via EViews som erbjuder en funktion för att omvandla variablerna till vektorer och räkna kausaliteten via VAR-systemet. Högscole-examen på Arcada har inte framfört en färdighet att räkna statistik med vektorer, så undersökningen fördes med den lättaste modellen som hittades. Denna modell var använd i en annan undersökning (Neal, P. Z., 2011) som analyserade kausalitet mellan sysselsättning och business nätverk.

Tabell 1 och *Tabell 2* tillämpar att det kunde finnas en sann kausalitet där x -värdet, det vill säga asylsökanden i Helsingfors, kunde ha en påverkan på y -värdet, vilket är öppna arbetsplatser i Helsingfors. Ett svagt bevis är att kausalitetsprognosens värden stiger ungefär med samma takt som det verkliga värdet.

Men resultatet strider mot tillväxtkurvan, *Figur 18.*, som visar att då man tar en större mängd asylsökanden så sjunker de lediga arbetsplatserna. Eftersom reliabiliteten på hela statistiken var 60,5 % så kan undersökningen inte bekräfta att Hypotesen II ”*Med att ta in en stor andel asylsökande skapar man nya arbetsplatser till Helsingfors*” skulle vara antingen sann eller falsk.

7 DISKUSSION OCH SLUTSATSER

7.1 Faktorer som påverkade det slutliga resultatet

Refererat till Hole beror korrelationen mycket på hur stor datainsamlingen har varit. När sampelstorleken ökar visar Pearsons korrelationsanalys ett mer sannolikt svar. Det behövs en stor mängd av data innan man kan dra en slutsats att undersökningens r reflekterar själva populationens r . En korrelationsanalys kan utföras mellan två variabler, men analysen beskriver bara korrelationen, inte kausaliteten. Enligt min personliga åsikt skulle det påstå att största orsaken för oberäknliga resultat är en brist på information. Finlands stat och Helsingfors myndigheter rapporterar statistik konstant mellan kvartal från arbetsmarknaden. Att hitta jämförlig statistik av asylsökanden är en utmaning, eftersom fenomenet är nytt i Finland. Såsom Björn Månsson påstod, så kunde ingen förvänta sig att en stor mängd asylsökanden skulle söka sig till Finland, vilket syns som brist på rapporterad information.

Undersökningsfrågan ”Finns det en korrelation mellan en stor intagning av flyktingar och arbetslösheten?” kan inte bekräftas, men enligt Haahtela räknas inte asylsökanden som arbetslösa ännu eftersom de söker efter asyl. Korrelationen visades vara stark, men eftersom insamlat data inte var reliabelt kan inte resultatet av analysen användas som ett bevis.

Undersökningen och resultaten har en stor påverkan av olika faktorer. Den ekonomiska situationen i hela Finland och Helsingfors har varit ostadig sedan 2008 och arbetslösheten har vuxit konstant i åtta år inom alla grupper. Arbetslösheten i Helsingfors har ökat före den stora flyttningsrörelsen och eftersom alla asylsökanden från år 2015 inte inräknas ännu med till statistiken kan det vara svårt att bevisa att en högre arbetslöshetsgrad skulle bero av detta. Även som diskuterat i intervjun med Ilkka Haahtela, kan det vara en utmaning att undersöka korrelation mellan asylsökanden och variabler inom arbetsmarknaden fören asylsökanden är på arbetsmarknaden.

Såsom Räisänen (2015) påstod finns det en konflikt mellan de öppna arbetsplatserna och antalet arbetslösa arbetssökanden. Enligt Pelkonen (2015) har en stor intagning av flyktingar ökat behovet på till exempel vakter som har skapat nya arbetsplatser. Syftet för undersökningen var att finna ett bredare perspektiv av detta. Räisänen konstaterade att de öppna arbetsplatserna kan bero på att företag är försiktiga under lågkonjunktursperioden och osäkerheten. Eftersom statistiken inte var tillräckligt hållbar kunde inte hypotesen bekräftas.

Enligt internationella regler har flyktingar en rätt att flytta inom landet, vilket gör det svårt att undersöka hur många flyktingar har verkligen varit bosatta i Helsingfors år 2015 och detta har en enorm påverkan på reliabiliteten. För att nå reliabla resultat måste ämnet observeras under en längre period.

7.2 Slutsatser

Ämnet för undersökningen är otroligt intressant och det skulle ha varit fascinerande om undersökningen hade genererat resultat. Det måste konstateras att inget resultat är även ett resultat och man måste ge undersökningen tid. Socioekonomiska faktorer och deras påverkan syns på en lång sikt.

Enligt min personliga åsikt är ämnet kanske lite för aktuellt och såsom både Ilkka Haahtela och Björn Månsson har påstått, så kan det vara lite för tidigt att undersöka ämnet. Undersökningens största utmaningar var att hitta relevant statistik, intervjuerna och tidsramen. Eftersom ämnet har varit sedan september och är fortfarande väldigt aktuellt så har en utmaning varit att hållas med om vad som händer i världen. Undersökningen begränsades till 2014-2015 eftersom det som hänt och beslutits över år 2016 skulle ha varit omöjligt att ta ställning till.

7.3 Framtida studier

Den utförda studien var en prototyp av ämnet, en beta-version och något som inte hade undersökts ännu. Undersökningen var verkställd för tidigt och kan även fortsättas. För att fortsätta studien och kunna nå ett resultat behövs det en längre tidsperiod för att få en realistisk bild över att hur flyktingarna har integrerats till arbetsmarknaden. Enligt intervjun med Ilkka Haahtela har asylsökanden i år börjat med språkutbildningen som tar flera år. Detta betyder att undersökningen kunde fortsättas om två – tre år, men för att fortsätta måste man ha mer specifik statistik och information om ämnet. Här krävs exakta siffror om hur många har mottagits till Helsingfors, hur många har lämnat Helsingfors, hur många är anställda och inom vilka branscher. Som Ilkka Haahtela nämnde i intervjun, kan detta kräva tillträden till olika system och ett forskningstillstånd, vilket kan vara krävande och en utmaning för en person som skriver sitt examensarbete inom en yrkeshögskola.

En annan variation av framtida studier kunde vara en observationsstudie där man observerar inom olika tidsintervaller, till exempel fem år, att vilka arbetsbranscher lockar olika

grupper av flyktingar. Här kunde man även ta en jämförelse att hur länge flyktingar inom en viss grupp är arbetslösa och till hurdana arbetsplatser de söker sig till. Men volymen av data måste vara ytterligt högre än i den här studien. Nyckeln för stadiga resultat är ett större urval där slumpmässiga svar är mycket osannolikare.

KÄLLOR

Angel, B. & Hjern, A., 1992. "Att möta flyktingbarn och deras familjer". Studentlitteratur, Lund, sida 111.

BBC, 2016. "Migrant crisis: Migration to Europe explained in seven charts" Tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-europe-34131911> Hämtad 13.4.2016

Cassell, C. 2009. "Interviews in Organizational Research" i D.A Buchanan & A. Bryman (ed.) *The SAGE Handbook of Organizational Research Methods*. SAGE Publications, London, sida 500-504

Cassell, C. & Symon, G. 1994. "Qualitative Methods in Organizational research", SAGE Publications, London, sida 17-22

Ceritoglu E., Yunculer H. B. G., Torun H. & Tumen S. (2015) "The Impact of Syrian Refugees on Natives' Labor Market Outcomes in Turkey: Evidence from a Quasi-Experimental Design" Tillgänglig: <http://poseidon01.ssrn.com> Hämtad 20.4.2016

Euroopan Komissio, 2016. "Komission Yksiköiden Valmisteluasiakirja: Suomen maara-portti 2016, johon sisältyy perusteellinen tarkastelu makrotalouden epätasapainojen ehkäisemisestä ja korjaamisesta" Tillgänglig: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/cr2016_finland_fi.pdf Hämtad 25.4.2016

Eurostat, 2016. News release 44/2016 – 4 March 2016. Tillgänglig: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7203832/3-04032016-AP-EN.pdf/790eba01-381c-4163-bcd2-a54959b99ed6> Hämtad 13.4.2016

Granger, C. W. J. 1969. Investigating causal relations by econometric models and cross-spectral methods. *Econometrica*, 37(3), 424–438.

Hahtela, Ilkka. 2016. *Flyktingarnas påverkan på Helsingfors arbetsmarknad* [muntl.]. Transkriberad och bifogad till arbetet. 30.3.2016

Hammersley, M. 1996. "The relationship between qualitative and quantitative research: paradigm loyalty versus methodological eclecticism", i J.T.E Richardson (ed.) *Handbook of Research Methods for Psychology and the Social Sciences*. Leicester: BPS Books, sida 159-179

Helsingfors stad.

- a) 2015, "Budget 2016 och ekonomiplan 2016–2018" Tillgänglig: Helsingfors stads publikationer Hämtad 6.12.2015
- b) 2016, "Tilastollinen vuosikirja 2015" Tillgänglig: Helsingfors stads publikationer Hämtad 20.4.2016

- c) 2016, ”Helsingin seudulla avoimia työpaikkoja selvästi edellisvuotta enemmän”. Tillgänglig: <http://www.hel.fi/www/uutiset/fi/tietokeskus/helsingin-seudulla-avoimia-tyopaikkoja-selvasti-edellisvuotta-enemman?pd=v> Hämtad 20.4.2016
- d) 2016 ”Kauppa ja markkinapalvelut työllistävät 60 prosenttia Helsingissä työssäkäyvistä”. Tillgänglig: <http://www.hel.fi/www/uutiset/fi/tietokeskus/kauppa-markkinapalvelut-tyollistavat-60-prosenttia-helsingissa?pd=v> Hämtad 22.4.2016
- e) 2016, ”Ekonomin försämrar sysselsättningen för nyexaminerade”. Tillgänglig: <http://www.hel.fi/www/uutiset/sv/tietokeskus/ekonomin-forsamrar-sysselsattningen-for-nyexaminerade> Hämtad: 24.4.2016
- f) Publikationer, (2014, 2015, 2016) ”Tilastoja: Työllisyys ja työttömyys Helsingissä”. 2014:14, 2014:23, 2014:32, 2015:5, 2016:6

Helsingfors stads webbplats. Tillgänglig: www.hel.fi

Hole, G., 2015. ”Research Skills One, Correlation interpretation: Eight things you need to know about interpreting correlations”. Tillgänglig: <http://users.sussex.ac.uk/~grahamh/RM1web/Eight%20things%20you%20need%20to%20know%20about%20interpreting%20correlations.pdf> Hämtad 27.4.2016

Honkanen, V., 2015. ”Työ ei aina kelpaa – ”Helpommalla pääsee, kun ei ota vastaan””, *Taloussanommat*, Tillgänglig: <http://www.taloussanommat.fi/rakentaminen/2015/08/11/tyo-ei-aina-kelpaa-helpommalla-paasee-kun-ei-ota-vas-taan/201510105/12> Hämtad 2.12.2015

Härmälä, V., Jauhiainen, S. & Kosunen A. *Työpoliittinen aikakausikirja 2/2014*: ”Maahanmuuttajien työllisyys ja sukupuolten väliset erot”. Tillgänglig: <http://www.tem.fi/files/40362/tak22014.pdf> Hämtad 14.4.2016

Immigrant-institutet, 2016. ”Invandrare”, *Invandringens encyklopedi*, Tillgänglig: <http://www.immi.se/encyklopedi/tiki-index.php?page=Invandrare> Hämtad 13.1.2016

Inrikesministeriet, 2015.

- a) ”Sisäministeriön talousarvioesitys vuodelle 2016”, Tillgänglig: http://www.intermin.fi/fi/ajankohtaista/uutiset/pelastustoimi/1/0/sisaministerion_talousarvioesitys_vuodelle_2016_62641?language=fi Hämtad 2.12.2015
- b) Turvapaikanhakijoiden määrä kasvaa nopeasti”, Tillgänglig: <http://www.intermin.fi/turvapaikanhakijat> Hämtad 6.12.2015
- c) ”Turvapaikka-, maahanmuutto ja kotouttamisrahaston kansalliseen ohjelmaan täydennyksiä”, Tillgänglig: http://www.intermin.fi/fi/ajankohtaista/uutiset/maahanmuutto/1/0/turvapaikka_maahanmuutto_ja_kotouttamisrahaston_kansalliseen_ohjelmaan_taydennyksia_63366 Hämtad 6.12.2015

- Iuga, I. 2010. THE ANALYSIS OF THE CORRELATION BETWEEN THE LEVEL OF THE BANK FEES FOR CARDS AND THE NUMBER OF ACTIVE CARDS, CONDUCTED WITH THE HELP OF THE "PEARSON" COEFFICIENT. *Annales Universitatis Apulensis: Series Oeconomica*, 12(1), 397-404. Tillgänglig: <http://search.proquest.com/docview/845883592?accountid=27294> Hämtad 23.3.2016
- Kokko, O., Taloussanomat, 2015. ”Nyt tuli arvio: Näin paljon pakolaiset vaikuttavat bkt:hen”. Tillgänglig: <http://www.taloussanomat.fi/kansantalous/2015/12/04/nyt-tuli-arvio-nain-paljon-pakolaiset-vaikuttavat-bkthen/201516076/12> Hämtad 5.5.2016
- Körner, Svante & Wahlgren, Lars, 2012, *Praktisk Statistik*, Lund: Studentlitteratur AB s. 9 – 40, 119 – 145.
- Mack N., Woodsong C., MacQueen K. M., Guest G. & Namey E., 2005. “Qualitative Research Methods: A Data Collector’s Field Guide” Family Health International, North Carolina, sida 1-7.
- Migrationsverket, 2016. Tillgänglig: migri.fi
- Månsson, Björn. 2014, *Flyktingarnas påverkan på Helsingfors arbetsmarknad* [muntl.]. Transkriberad och bifogad till detta arbete. 23.3.2016
- National Institutes of Health, 2002. *Human participant protections education for research teams*. US Department of Health and Human Services National Institutes of Health, Washington, DC, sida 64
- Neal, Z., P., 2011. ”The Causal Relationship between Employment and Business Networks in U.S. Cities” Tillgänglig: <http://news.msu.edu/media/documents/2011/01/d4015ede-9456-4db8-aba1-a58aae24649b.pdf> Hämtad 28.4.2016
- Näätänen, A.-M. 2010. “Paperimiehestä lähihoitajaksi? Lakkautettujen sellu- ja paperitehtaiden työntekijöiden työurien kehitys Haminassa, Kemijärvellä ja Kajaanissa. Helsinki: SAK. Tillgänglig: <http://www.sak.fi/aineistot/julkaisut/esitteet-ja-julkaisusarja/paperimiehesta-lahihoitajaksi-2010-12-15> Hämtad 20.4.2016
- Pallant, J., 2005. “SPSS: Survival manual – a step by step guide to data analysis using SPSS version 12” Sabon by Bookhouse, Sydney, Australia.
- Parviala, A., 2015. “Miksi työ ja tekijä eivät kohtaa? Työttömiä ja avoimia työpaikkoja yhä enemmän”. Tillgänglig: http://yle.fi/uutiset/miksi_tyo_ja_tekija_eivat_koh-taa_tyottomia_ja_avoimia_tyopaikkoja_yha_enemman/8323501?ref=leiki-uu Hämtad 24.4.2016
- Pelkonen, J., 2015 ”Turvapaikanhakijat yllättivät turvallisuusalan – vartijoista paikoin jo huutava pula”, *Yle Uutiset*. Tillgänglig: http://yle.fi/uutiset/turvapaikanhakijat_yllattivat_turvallisuusalan_vartijoista_paikoin_jo_huutava_pula/8364742 Hämtad 6.12.2015

Rapley, T., 2004. "Interviews" i C. Seale, G. Gobo, J. F. Gubrium & D. Silverman (ed.) *Qualitative Research Practice*, SAGE Publications, London, sida 15-33.

Rytönen, A., 2015. "Vastaanottokeskukset työllistävät vartijoita, alalle syntynyt kymmeniä uusia työpaikkoja", *Yle Uutiset*. Tillgänglig: http://yle.fi/uutiset/vastaanottokeskukset_tyollistavat_vartijoita_alalle_syntynyt_kymmenia_uusia_tyopaikkoja/8505597 Hämtad 6.12

Salorinne, M., 2015. "Pitkääikaistyöttömyyden kasvulle ei näy loppua", Tillgänglig: <http://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/pitkaaikaistyottomyyden-kasvulle-ei-nay-loppua> Hämtad 20.4.2016

Similä, V., 2015. "Pakolaisia ja siirtolaisia saapunut Eurooppaan jo nyt neljä kertaa enemmän kuin koko viime vuonna", Tillgänglig: <http://www.hs.fi/ulkomaat/a1447129565793> Hämtad 29.11.2015

Statistikcentralen

a) 2015, Befolkningsstatistik Tillgänglig: www.tilastokeskus.fi Hämtad 16.10.2015

b) 2014-2016, Öppna arbetsplatser Tillgänglig:
http://www.stat.fi/til/atp/2013/04/atp_2013_04_2014-02-14_tie_001_fi.html,
http://www.stat.fi/til/atp/2015/04/atp_2015_04_2016-02-17_tie_001_fi.html,
http://www.stat.fi/til/atp/2014/04/atp_2014_04_2015-02-18_tie_001_fi.html,
http://www.stat.fi/til/atp/2015/01/atp_2015_01_2015-05-19_tie_001_fi.html,
http://www.stat.fi/til/atp/2015/02/atp_2015_02_2015-08-18_tie_001_fi.html,
http://www.stat.fi/til/atp/2015/03/atp_2015_03_2015-11-17_tie_001_fi.html.
Hämtad: 5.4.2016

Swift, Louise, 2001, *Quantitative Methods for Business, Management & Finance*, Hampshire: Palgrave Publishers Ltd s: 546 – 576, 585 – 622.

Talouselämä, 2015. "Pakolaiset ovat taloudellinen mahdollisuus". Tillgänglig: <http://www.talouselama.fi/uutiset/pakolaiset-ovat-taloudellinen-mahdollisuus-3485372> Hämtad 5.5.2016

Trost, J., 1993. "Kvalitativa intervjuer" Studentlitteratur, Lund, sida 99-104.

Uusi Suomi, 2012, "Karu luku: Suomessa pian työvoimapula" Tillgänglig: <http://www.uusisuomi.fi/kotimaa/119819-karu-luku-suomessa-pian-tyovoimapula> Hämtad 17.10.2015

Vasantola, S., 2015. "Suomeen tulevien pakolaisten määrä laski – nykytahdilla saapujia olisi yli 10 000 vähemmän kuin on ennakoitu". Tillgänglig: <http://www.hs.fi/kotimaa/a1444527825894> Hämtad 25.4.2016

Weiner, N., 1956. The theory of prediction. In E. F. Beckenbach (Ed.), *Modern mathematics for the engineer* (pp. 165–190). New York: McGraw-Hill.

Wrench J. S., Rhomas-Maddox C., Peck Richmond V. & McCroskey J. C., 2013. "Second Edition: Quantitative Research Methods For Communication – A Hands-On Approach", Oxford University Press, New York, sida 1-20

BILAGA 1

Intervju med Björn Månsson

Den 23 mars 2016, på Social- och Kommunalhögskolan

Intervjuare: Daniela Lukkarinen

DL: Hej och välkommen till min intervju och ett stort ännu att du kan delta. Så jag heter Daniela Lukkarinen och det här är intervjun som är för mitt examensarbete. Och jag gör mitt examensarbete av flyktingarnas påverkan på arbetsmarknaden och jag fokuserar mig på Helsingfors. Jag går på Arcadas yrkeshögskola på företagsekonomi, sista året. Intervjun är för att stöda mitt examensarbete och som jag redan sa så är det av flyktingarnas påverkan. Efter en enorm flyttningsrörelse år 2015 har jag valt att undersöka hur en stor intagning av flyktingar påverkar den Finska ekonomin och speciellt arbetsmarknaden. Syftet med mitt arbete är att hitta korrelerande faktorer mellan asylsökanden och arbetsmarknaden. Jag försöker hitta ifall det finns händelser på olika arbetssektorer som till exempel om det finns mera arbetsplatser och utbud eller efterfrågan på vissa branscher. Och så vill ja tacka dig ännu en gång av deltagandet. Syftet med intervjun är ju att få en större uppfattning av ämnet från ditt perspektiv som en stadsfullmäktige och en Helsingfors medborgare. Jag har reserverat trettio (30) minuter tid för intervjun.

DL: Okej så kan vi börja? Vi börjar med fråga 1. Vad heter du och vem är du?

BM: Jag heter alltså Björn Månsson, jag är 63 år, jag har en bakgrund som journalist och skrevledare i Hufvudstadsbladet i 27 år, sen var jag 4 år generalsekreterare på Svenska Riksdagsgruppen. Det här är alltså nytt nu för mig att jag sitter i Helsingfors stadsfullmäktige. Termen är ju stadsfullmäktige ledamot en.

DL: Ja.

BM: Du kan inte säga att en stadsfullmäktige, möjligen en stadsfullmäktig men utan e, men jag är stadsfullmäktige ledamot ifall jag svarar på din fråga 2 direkt eller hur? Du behöver väl inte läsa upp dom. Jag blev invald i valen hösten 2012 vilket betyder att jag sitter där min första period sen början av 2013 och den perioden har ju nu förlängts ett halvår så vi sitter där tills sommaren nästa år.

DL: 2017?

BM: 2017. Det är alltså val i april. Och förutom är jag ordförande till SFP:s stadsfullmäktige grupp. Detta blev jag när Astrid Tors flytta från landet. Hon var ordförande först och hon hade varit under förra perioden. Så sitter jag i HRT:s styrelse alltså Helsingfors regiontrafiks men det har inte så mycket med det här att göra. Kanske lite nog, vi ska se.

DL: Ja vi ska se. Okej, men enligt din åsikt hur tycker du att den ekonomiska situationen ser ut i Helsingfors?

BM: Nå, den allmänna ekonomiska situationen i samhället och därmed i Helsingfors är ju väldigt svår. Men om vi ser på stadens ekonomi så är vi ju ”better off” än de flesta eller många andra kommuner.

DL: Ja, definitivt.

BM: Vi har ingen panik på det sättet, men vi försöker hushålla med pengarna så att de ska räcka över den här svåra perioden. Men enligt färskta uppgiften nu från fjolår så ökade skatteintäkterna mer än väntat, trots allt, trots låg konjunkturen. Så att vi har nog pengar att röra oss med för att till exempel integrera asylsökanden och flyktingar.

DL: Okej, hur skulle du beskriva enligt din åsikt arbetsmarknaden i Helsingfors?

BM: Jo om vi först tar det sådär allmänt att arbetsmarknaden så är den ju säkert den mångsidigaste i landet bortsatt från att vi nu inte har så väldigt mycket industriarbetsplatser mera, men desto mer på servicesektorn. Och staden själv har ju mellan 40 och 50 tusen anställda så den offentliga sektorn är ju stor med beaktande på att de finns statens institutioner av olika slag väldigt mycket i Helsingfors. Högskolor, yrkeshögskolor, yrkesskolor och så vidare så det är ju en mångsidig arbetsmarknad. Men med invandrare skulle jag särskilt betona servicebranschen vi har ju väldigt mycket ska vi säga restauranger som bedrivs av inflyttade, våra bussar skulle inte gå utan att ha en arbetskraft från andra länder. Där är det lite speciellt det är bara delvis fråga om invandrare men ganska mycket fråga om en arbetskraft som kommer och jobbar under veckan från Tallinn från Estland till exempel och man har sin familj hemma. Men om vi talar sen om arbetslösheten så den är ju hög i Helsingfors. Faktiskt hög, den högsta i regionen.

DL: Jo, det var ca 8 procent som jag kollade.

BM: Och långtidsarbetslösheten har också ökat. Det betyder att de här populisterna säger att vi inte har jobb att erbjuda åt flyktingar och invandrare men det är ju inte riktigt så enkelt. Det finns ju tydligen jobb som inte ”duger” åt finländare och där det nog finns nischer. Jag brukar uttrycka det på det sättet att både Helsingfors och hela landet behöver, och märk när jag säger både nya händer och hjärnor. Inte bara händer för att byta blöjor på oss när vi blir gamla eller sådant. Vi ska inte tänka i sådana termer utan vi måste tänka i start-up:s och elektronikbranschen och allt sådant som behöver liksom de här nya hjärnorna.

DL: Det som jag inte la hit in i intervjufrågorna men som kommer att vara en sidofråga som jag kommer också att ha i mitt examensarbete är att just då den finska populationen är åldrande eller då åldersfördelningen är gammal. Det som jag söker ut på det här är inte bara att ”ökar det arbetslösheten” men även att det finns arbetsplatser som ”tydligen inte duger åt finländare”. Så för att se ifall det finns vissa branscher där utbudet eller efterfrågan påverkas. Så det är också något som jag tar ganska mycket hänsyn till med mitt arbete.

BM: Bra, jo demografin är ju den i hela Finland och i Helsingfors att vi börjar ha en så att säga åldrande befolkning. Det finns ju inget fel på äldre människor men för att hålla hjulen rullande så behöver vi nya barn och unga som kommer in på arbetsmarknaden så småningom. Där kan invandrare utan vidare vara ett tillskott. Jag skulle gärna göra ett allmänt ”statement”. Det är något som kanske inte finns här (refererar på mina intervjufrågor) helt exakt. Det är det att om vi ser internationellt att vilka är de mest ekonomiskt framgångsrika länderna i världen. På globalt plan blir det USA, i Europa Tyskland framförallt även Storbritannien, i Norden Sverige i synnerhet. Vad har de här länderna gemensamt? Jo, dom har otroligt mycket invandrare. Alltså hela USA bygger ju på invandring under två- trehundra år. Storbritannien och Tyskland har ju enorma antal invandrade och Sverige har mest i Norden. Alla de här är ekonomiskt mest framgångsrika länder. Så det är ju inte så att det skulle vara korrelation till fattigdom utan tvärtom till rikedom och framgång.

DL: Exakt. Det är också ett av mina syften att försöka visa att hurdana påverkan det kan vara. Det har jag här någonstans men vi far inte ännu så långt. Men vi far framåt. Från ett ekonomiskt perspektiv, hur tycker du att flyttningsrörelsen syns i Helsingfors?

BM: Jo, på mycket kort sikt så kostar det ju att integrera invandrare, asylsökande. Det medför alltså kostnader för staden. Vi har reserverat för i år 10 miljoner euro extra utöver den normala budgeten för integrering. Det var just i förrgår fördela statsstyrelsen de där pengarna till olika ändamål. Bland annat så bekommer det för första gången att ges pengar för integrering på svenska, alltså förberedande undervisning inom en svensk skola och som tidigare till Arbis som till exempel som sköter vuxenundervisning. Det är klart att det kostar nu i första hand men det skulle det göra också om det sku handla om inhemska barn och ungdomar som ska ha utbildning och så vidare. Inte är det ju på det sättet skillnad det är bara lite extra där så att de ska lära sig språk, svenska eller finska eller helst båda. Men på lite längre sikt så räknar vi med att det är ett tillskott också ekonomiskt av invandrare som berikar. Jag sa det inte nyss men jag kan säga det nu att vi skulle ju för sjutton inte ha ett sådant utbud av restauranger, barberarsalonger och så vidare som vi nu har i Helsingfors om vi inte skulle ha invandrare. Och en stor del av bussarna skulle stå så vi är nog ekonomiskt också helt beroende av invandringen.

DL: Definitivt. Som sagt så finns det mycket skolade människor i Finland som inte tar emot arbeten. Så det var också en sak som jag lite sökte efter med förra frågan. Men ifall man tänker på Helsingfors stad och i jämförelse med, du har nu suttit sen 2013, men ifall jag förstod korrekt så gör ni någorlunda beslut eller förfrågningar på alla möten. Så den sjätte frågan var kanske lite underlig och jag var inte helt säker ifall du kommer att förstå pointen med den.

BM: Jo alltså nog har ju invandringen varit ett tema ända från början av perioden och säkert tidigare också. Eller det är klart att tidigare också. Men det är klart att strömmen av asylsökanden i fjol har betytt att vi har tagit vissa speciella beslut. Ett har ju varit angående asylmottagningscentraler. Jag ställde en fråga i ett tidigt skede i fjol höstas när ökningen blev uppenbar att vad vi har för kapacitet i Helsingfors att ta hand om. Det byggde sig på, det här var stadsfullmäktige alltså. Nu vet jag inte helt exakt hur många mottagningscentraler vi har i Helsingfors för tillfället, några.

DL: Dom öppnade en ny i alla fall till Koskela, Forsby.

BM: Exakt, Forsby sjukhusområde. Men jag tror att det var så att dom skulle stänga den igen. Men nu måst vi ta fram de här siffrorna. Det kom ungefär 30.000 asylsökande till

Finland i fjol, vilket var ju mycket mer än nånsin tidigare. Av dom räknar vi med att kanske hälften, kanske inte ens hälften, men vi säker nu cirka 15.000 kommer att få asyl eller uppehållstillstånd. Av de här 15.000 räknar vi med att ungefär hälften kommer att söka sig till Huvudstadsregionen. Det här är baserat på tidigare erfarenheter, med andra ord ungefär 7.-8.000 kommer att före eller senare samla sig här vid Helsingfors trakterna. Av dom hälften i själva Helsingfors. Det betyder att vi talar om kanske 3.-4.000 människor och inte desto mera. Helsingfors tillväxt varje år, äsch nu kommer jag inte exakt ihåg. Vi kan ta det exakta via email sen, men det är många tusen som kommer hit oberoende, inhemsk flyttning och annan flyttning utomlands ifrån och så vidare. Folk flyttar ju åt alla håll. Inte är blir det en "tsunami" av asylsökande eller sådana som har fått asyl eller uppehållstillstånd, det är bara några tusen. Så det är nog helt fullt möjligt för en stad med 600.000 invånare att integrera dom. Jag nämnde ju redan de här 10 miljonerna som vi reservera extra i år för den direkta integreringskostnaden för språkundervisning och sådant, lite sociala sidan för dom som ska ta hand om folk. Det blir en uppföljning av det nästa år oberoende om det kommer nya eller bara om några tusen som ska landa sig i Helsingfors så behövs det ju pengar också under de närmaste åren. Så det har vi ren helt klart överenskommit bland de politiska grupperna i Helsingfors att det måste finnas pengar nästa år också.

DL: Okej. Jag säger nu det här också så att det kommer på band men den sjätte frågan var att i jämförelse med de före detta åren som en stadsfullmäktig, hur tycker du att beslutsfattandet har ändrats efter en stor intagning av flyktingar år 2015? Och det är ju det som vi diskuterade om. Men tycker du att det har funnits några beslut som skulle kunna kombinera både flyktingarna och arbetsmarknaden, vi säger till exempel arbetslösheten.

BM: Här är det nog bättre att du talar med vår chef på området. Inte är det ju så att vi skapar arbetsplatser inom staden så att "nu ska du få jobb där och du där" utan man ser ju till behovet. Men behovet av arbetskraft finns ju inom service, åtminstone inom vårdsektorn. Bara vi har pengar att anställa dom och det finns sådana som är beredda att ta sådana jobb. Jag skulle nog säga eftersom du frågar lite om åsikter (refererar till intervjufrågorna) om besluten. Vi kunde ha varit mer proaktiva men det är klart att ingen kunde ana i fjol våras eller i början av sommaren av de här stora mängderna som skulle komma.

DL: Ja exakt, det är ju svårt att ana vad det händer i världen. Men din egen åsikt, helt ditt eget svar, tycker du att det finns en korrelation mellan den stora flyttningsrörelsen och arbetsmarknaden?

BM: Jo, naturligtvis. Vad man nu menar med korrelation men vi behöver arbetskraft inom vissa branscher och vi har arbetslöshet, men de arbetslösa möter inte de lediga arbetsplatserna. De träffas inte, utan det behövs andra. Men jag vet annars inte vad du menar med korrelation mellan flyttningsrörelsen och arbetsmarknaden. Menar du arbetslösheten?

DL: Det kan vara så att när den andra stiger så stiger den andra också.

BM: Ja, men arbetsmarknaden varken stiger eller sjunker, så du menar säkert sysselsättningsgraden.

DL: Ja, sysselsättningsgraden är ett bättre ord. Men just som ifall till exempel arbetslösheten stiger i samma takt som när man tar in en stor del flyktingar. Eller så sjunker den i samma takt.

BM: Okej. Men jag kan inte svara siffermässigt på den frågan ifall det finns sådant. Det är ju det som är huvudpoängen med utredningar. Det måste du nog kolla med tjänstemän vad de säger. Men visst kan man säga såhär på kort sikt att finns det en korrelation att när vi tar emot ett visst antal flyktingar eller invandrare så stiger ju arbetslösheten omedelbart eftersom de har svårare att få jobb på arbetsmarknaden på grund av fördomar, på grund av bristande utbildning eller bristande språkkunskaper. Det betyder att då blir det lätt så att högre inflyttade ger högre arbetslöshet. Men på lång sikt så tror vi att det genererar arbetsplatser. Många av de som kommer har mer en entreprenörs anda än finländarna har. Till exempel de här restaurangägarna, som sätter upp sin egen liten restaurang då de inte får jobb men de blir företagare själva. De är mycket aktivare än finländare.

DL: Absolut. Så blir det den åttonde frågan. Hurdan påverkan anser du den stora flyttningsrörelsen ha på Helsingfors ekonomi?

BM: Positivt eller negativt. Ja det här är igen det här med tidsperspektivet. På kort sikt, på några års sikt så kommer det att kosta därför att de ska tas hand om, de ska få utbildning, de ska få hälsovård, socialvård och bostäder och så vidare. Men snabbt kommer det nog att svänga till att bli ett plus också helt rent ekonomiskt. Så att det är nog vad jag kan svara på det här. Som sagt så la vi 10 miljoner extra i år och kanske minst lika mycket

nästa år. Jag hoppas förresten att vi nästa år får pengar så att det kan delas även till den tredje sektorn. Alltså till frivilligorganisationer och sådana som typ Luckan till exempel som sköter integrering. Dom kan inte få av årets 10 miljoner, dom får nog andra pengar men inte just av de här öronmärkta pengarna.

DL: Okej, intressant att höra.

BM: Ja, det är alltså en förhoppning. Vi vill att det skall finnas pengar till det nästa år.

DL: Det här var vi kanske redan lite inne på att hur anser du flyktingarna klara sig på arbetsmarknaden?

BM: De här hindren är ju som sagt utbildning och det kan vara allt från att det finns andra alfabeten, i synnerhet bland de vuxna kvinnorna som tyvärr inte i vissa länder får den utbildning som alla får i Finland. Sen bristande språkkunskaper, men här ställer vi lite onödigt höga krav. Om du jobbar på en restaurang eller på en bensinstation eller någonstans där det inte krävs allt för mycket språkkunskaper så borde vi lite se mellan fingrarna eftersom de lär ju sig där i jobbet språket. Så man ska inte kräva allt för mycket helt från början kan man säga.

DL: Finländare pratar ju i allmänhet jättebra engelska till exempel.

BM: Ja och många talar ju bra engelska av de här som kommer. I synnerhet de här yngre männen. Om de en gång kan engelska så kan de ha en viss fördel att faktiskt lära sig svenskan före finskan. De är ju trots allt besläktade språk. Så finns det ju också det att de inte har den utbildning som krävs men här har man ju läroavtal, praktikantjobb som man ge dom trots de inte uppfyller formella krav. Så kan det finnas sådana som är hur högt utbildade som helst, läkare och arkitekter, men deras examina godkänns inte som sådan i Finland och så måste de få kompletterande utbildning plus språkkunskaper förstås. Men det borde vi ta fasta på att vi har ju faktiskt läkarbrist i det här landet ändå. Så kan en del kan ju sysselsättas med att ta hand om de följande flyktingar och invandrare som tolkar till exempel. Vi har ju inte precis ett överutbud av folk som talar arabiska eller språk som det nu handlar om. Då kan dom som har kommit tidigare hjälpa de övriga eller de nya. Men så är de här fördomarna helt förjävliga. Vi har ju funderat på också i staden att ha anonyma ansökningar, som betyder att du har allt annat än namnet i ansökningen. Det betyder att du inte får stirra dig blind ifall någon heter Pekka eller Mohammed. Men före

eller senare så ska man ju intervjua dom som ska anställas och då ser du ju förstås att hur de ser ut och varifrån de kanske kommer. De arbetsgivare som har anställt flyktingar eller invandrare så brukar ju skryta med att hur duktiga de är. De är väl motiverade, så glada och tacksamma att de har fått jobb så de gör sitt bästa. De har kanske en högre "flitmoral", ifall man kan kalla det så, än vad vi är vana med. Men i allmänhet så de som har anställt är helt nöjda. Då skulle det gälla bara att få arbetsgivare att sluta tänka fördomsfullt och ta risken så att säga. Nog blir man ju av med en arbetstagare som visar sig vara hopplös i något avseende oberoende om det är en inhemskt född eller utländsk.

DL: Exakt, det är ju därför vi har arbetsavtal.

BM: Och du kan ha provperioder och som sagt läroavtal eller praktikantjobb. Sen har man ju diskuterat de här med lägre löner och då säger jag nej inte så. Om du är busschaufför så är du busschaufför och så ska du ha busschaufförs lön, men då kan det ju hända att du inte är fullt kompetent från första början att köra buss och då kommer det in i depån i första han som praktikant och då kan du ha en lägre lön under en tid.

DL: Ja, praktikperioden.

BM: Praktikperioden eller läroavtalsperioden, men inte så att dom som anses vara kompetenta för ett jobb får en lägre lön än dom som är födda i Finland. Då blir det bara så att man har A och B jobb och det går att undvika. Jag har kastat fram tanken, men det här är mer riksdagspolitik än kommunalpolitik, att introducera en ny term som heter att stifta bekantskap med arbetsmarknaden. Något utöver det som finns som praktikantplatser och läroavtalsplatser och kalla det som "Työelämään tutustumispaikka". Och så ger man en lägre lön under en månad eller tre månader och så kommer de in via det i det hela. Men inte så som sagt att de inte skulle få lön enligt avtal sen när de är anställda.

DL: Exakt. Låter som en bra idé. Okej, men vi börjar närma oss en halv timme så vi fortsätter till nästa. De här sista frågorna är egentligen mer för mig själv och annat som jag kan ta hänsyn till sen med mitt arbete. Som tian är att finns det andra ekonomiska faktorer som kan ha en påverkan av en stor intagning av flyktingar i Helsingfors? Inte bara arbetsmarknaden.

BM: Jag vet inte vad man skulle kunna hitta på där. Det är ju klart att när ekonomin förhoppningsvis vänder så småningom, den ekonomiska konjunkturen, så skapas det ju

mera jobb och det uppstår helt enkelt nya arbetsplatser och det kommer att finnas mer pengar i staden också. Visst har det ju en korrelation till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Men jag vet inte vad annat jag kan hitta på där.

DL: Okej, jag tänker inte styra med mina egna idéer som jag kanske har.

BM: Men du kan kasta fram dom sen efter om du vill.

DL: Enligt din åsikt vad tycker du är relevant att undersökas gällande relationen mellan flyktingarna och arbetsmarknaden? Andra variabler som jag skulle kunna ta hänsyn till i min undersökning. Frågan är ganska likadan som den förra.

BM: Märk väl när du använder begreppet arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden är marknaden för arbete. Jag tror nog du har avsätt flyktingarna och sysselsättningen här snarare. För sysselsättningen är det dynamiska med att hur mycket jobb finns det, hur mycket lediga, hur många arbetslösa. Men jag tror nog att vi har varit inne på det här med språk och att lite se "mellan fingrarna" med språket. Men här kan man ju inte se mellan fingrarna med språket när det gäller en läkare till exempel. Jag hade faktiskt tur eller otur att ha en australiensisk. Hon sa själv att hon är säkert den ända i Finland. Australiensisk läkare på Malms sjukhus här med en infektion som jag skulle få åtgärdad och det visade sig att hon hade en annan "approach" än de här inhemska läkarna. Hon kan ha rätt i att det krävs en längre penicillinkur för det jag har. Men det är bara intressant men hon hade väldigt svårt med finskan. Svenska kunde hon inte alls fast hon frågade nog, men sedan övergick vi till engelska. "You must be a Swedish speaker" då hon såg mitt namn. Där om jag inte skulle ha kunnat engelska så skulle det ha kunna bli lite stelt. Hon kunde ju inte uttala ä så jag hade lite svårt att förstå när hon sa "maarataan tama". Men det är ju en sak att hur mycket finska och svenska en läkare kan, där är det ju viktigt, och säkert en sjukvårdare, men du kan ju kanske vara städare på ett sjukhus tills du lär dig mera språk. Och där får dom ju lägre lön så får vi löst det med anti-flykting människorna och dom som inte vill att dom ska få så mycket lön som vi har.

DL: Har du egna kommentarer gällande ämnet?

BM: Jag tycker nog att vi har varit inne på det mesta. Vi kommer att behöva fler hjärnor och händer som sagt. Jag är väldigt noga med att betona det här ännu en gång att jag

betonar också hjärnor. Inte bara servande händer i vården och praktiska arbeten med att gräva diken. Det handlar lika väl om spelindustrin till exempel.

[...]

BM: Det blir ju en stor sak förresten, det kunde vara en övrig faktor som återförening av familjer. Nu har ju familjer ofta skickat sin yngling hit för att rekognoscera och komma på förhand. Så hoppas de få med de som de är gifta med och har barn och få de eftersända eller skickade. Eller sina föräldrar, det kan vara fråga om mor- eller farföräldrar. Där är det en sådan fascinerande sak att de har ett annat familjebegrepp. För oss i Europa, i Väst- och Nordeuropa i synnerhet, så talar vi om mamma, pappa och barn. Men redan i Ryssland, Östeuropa, Afrika, Asien så har de ett mycket mer humant familjebegrepp. Till familjen hör också mor- och farföräldrar som man ska ta hand om. Men någonstans måste man ju dra en gräns med kusiner och småkusiner ifall det börjar närma sig femtio som kommer på grund av att en har fått asyl. Men här måste man försöka göra kompromiss mellan vårt familjebegrepp och deras familjebegrepp. Men i princip är det ju positivt just detta med att ta hand om barn och ta hand om åldringar. Men sedan blir det ju kostnader för samhället. Barnen ska ha dagvård och utbildning och de äldre ska ha äldreboende. Även många är inriktade på att de har sin gamla mamma boende med sig och inte skickar iväg henne till ett äldreboende som vi så lätt gör här i Finland. Men ändå blir det kostnader, men poängen är att såhär är det ju för alla människor. Du som är på väg in till arbetslivet och jag som just har lämnat arbetslivet så vi har ju tjänat det här samhället, du kommer att göra det i trettio-fyrtio år och jag har gjort det i trettio-fyrtio år. Vi betalar skatt och för de pengarna ger vi utbildning för mina barn eller i mitt fall mina barnbarn, dina kommande barn och din mamma och pappa eller båda ifall de behöver vård i framtiden. Inte är det annorlunda jämförfört med infödda.

DL: Jag vill ännu tacka för dina svar och ditt deltagande är väldigt uppskattat. Jag tror nog att jag kommer att ha mycket hjälp gällande mitt slutarbete. Det här kommer att vara ett bra stöd för dom andra teorierna som jag har hittat.

[...]

DL: Ifall jag har fler frågor så får jag kontakta dig fast via email?

BM: Absolut, absolut.

BILAGA 2

Invervju med Ilkka Haahtela

Den 30 mars 2016, Helsingfors stad, Norra esplanaden

Intervjuare: Daniela Lukkarinen

DL: Minun nimeni on Daniela Lukkarinen ja opiskelen liiketaloutta Arcadan ammattikorkeakoulussa. Pääaineena minulla on Financial Management eli taloushallinto näin suomennettuna. Tämä haastattelu on lopputyötäni varten ja juuri tukeakseen teoriaosuutta. Lopputyön aihe on siis pakolaisten vaikutuksesta työllisyyteen ja keskitän tutkimuksen Helsinkiin. Työllisyydellä tarkoitan siis sitä, että vertaan kuinka paljon pakolaisia tulee ja on tullut ja vertaan työllisyystilanteeseen; työttömyyteen, eri työmarkkinoihin. Tässä minulla on vielä hieman avoinna, että mitä variaabeleita käytän koska empiirinen tutkimukseni ei ole vielä alkanut. Siksi tämänkin haastattelun viimeinen kysymys liittyy vinkkeihin. Idea lopputyöhöni tuli siitä kun tämä aihe oli niin ajankohtainen viimevuonna ja on edelleenkin juuri tämä turvapaikanhakijoiden määrä. Haluan tutkia miten tämä suuri vastaanotto vaikuttaa Suomen talouteen ja erityisesti työmarkkinoihin. Lopputyön päämääränä on löytää yhdistäviä korreloivia tekijöitä, josko niitä olisi tai ei. Lopputyössä minulla on pari hypoteesia laitettuna, mutta nämä on vielä hiottavissa. Jos teillä löytyy kiinnostusta, niin voin päivittää tuloksistani. Ja haluan vielä kiittää sinua ajastasi ja osallistumisestasi. Arvostan todella paljon tätä, että sinulla löytyy aikaa. Haastattelun tarkoituksena on saavuttaa suurempi perspektiivi aiheesta. Olen varannut tähän noin 20–30 minuuttia aikaa itse haastattelulle.

Eli aloitetaanpas, aluksi lyhyt esittely itsestäsi; mikä on nimesi ja kuka olet?

IH: Olen Ilkka Haahtela ja Helsingin maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö täällä kansliassa. Eli johdan maahanmuutto- ja työllisyysasioita täällä elinkeino-osastolla ja katson koko kaupunkia, kaikkia virastoja ja palveluita. Itseasiassa äsken istuin pöydässä missä mietittiin miten start-up yrittäjyys ja innovaatio, miten tämä businessnäkökulma saadaan läpi. Miten maahanmuuttajat pystyvät tuomaan Suomeen ja rakentamaan

tavallaan uutta toimintaa, bisnestä ja yrityksiä. Katson siis maahanmuuttoa ihan vastaan-ottokeskuksista, turvapaikanhakijoista sinne yrittäjyyteen, työhön ja elinkeinoelämään. Koko tätä matkaa lapsista, nuorista aikuisiin. Aika laajasti, koska minulle kuuluu koko tämän maahanmuuton kentän koordinointi.

DL: Tämä on erittäin mielenkiintoinen ala. Kuinka kauan olet ollut tässä tehtävässä?

IH: Reilut puolitoista vuotta. Minä johdin sitä ennen valtiolla palveluita, koulutuspalveluita kuten TE-toimistossa, jossa oli maahanmuuttajia aika paljon. Sitä ennen olen ollut monenlaisissa tehtävissä, mutta tässä tehtävässä tämä teema on ollut tuttu pitkään.

DL: Okei, tämä edesauttaa minua paljon. Kuinka kuvailisit työtilanteen Helsingissä?

IH: Maahanmuuttajien keskuudessa?

DL: Yleisesti katsoen ja myös tarkennettuna maahanmuuttajien keskuuteen.

IH: Työttömyyshän on noussut nyt, taitaa kohta olla seitsemän vuotta peräkkäin kasvua työttömyydessä. Työttömyys on todella korkea suhteeseen siitä mitä se on Helsingissä ollut. Ei meillä valtakunnallisesti mitenkään poikkeuksellisen korkea työttömyys ole, mutta kyllä se aika huolestuttavaa on. Tällä hetkellä meidän työttömyysaste on siellä 12 prosentin yläpuolella. Se on ongelma sillä se kohdistuu kaikkiin. ryhmiin; akateemisiin, nuoriin, iäkkäisiin, alemman koulutuksen omaaviin, niin kantaväestöön kuin maahanmuuttajiin. Ongelma on se, että läpileikkaus leikkaa meidän palvelualat, teollisuuden, ja asiantuntijatehtäviä. Tällä hetkellä meillä on niin vaikea rakennemuutos Suomessa ja Helsingissä, että tämä on se haastavin. Meillä ei ole vain muutamaa ongelmaa, missä päästäisiin kuntoon laittamalla eteenpäin vaan meidän pitää luoda uutta bisnestä ja uusia yrityksiä. Työllisyystilanne on tämän takia juuri haastava, koska emme löydä isoja toimialoja, joihin työllistyisi iso osa meidän ilman työtä olevista ihmisistä.

DL: Aivan. Kertoisitko viime vuoden pakolaistilanteesta Helsingin näkökulmasta?

IH: Suomeen tuli noin 33.000, vähän vajaat, turvapaikanhakijaa ja tähän on uutta sillä aikaisemmin aika usein pakolaisista tehtiin aluksi sopimuksia ja leireillä haastateltiin jo lähtömaassa ja valittiin kiintiöpakolaisten kiintiössä ja tuotiin Suomeen. Jonkun verran

tuli turvapaikanhakijoita, mutta vain murto-osa siitä mitä viime vuonna. Käytännössä puolen vuoden aikana tuli 30.000 turvapaikanhakijaa. Ensimmäisen puolen vuoden aikana ehkä 3.000 ja toisen puolen vuoden aikana lähemmäs 30.000. Se kuvaa sitä rytmiä ja määrää. Helsingin näkökulmasta meillä on monta roolia. Me olemme turvapaikanhakijoiden vastaanottopaikka, meillä on kaupungilla omia vastaanottokeskuksia. Me olemme olleet Suomessa semmoinen transit vaihe, missä täällä olemme tehneet puhutellut ja sitten ollaan siirretty johonkin päin Suomea, mutta osa on jäänyt tietenkin myös suoraan Helsinkiin.

DL: Eli kaikki ovat tulleet käytännössä Helsingin kautta?

IH: Iso osa on tullut Helsingin kautta. Ympäri Suomen Suomeen tulleista on tullut esimerkiksi junilla. Turku on esimerkiksi toinen mihin ollaan tultu. Jonkin verran pohjoisesta, mutta tietenkin iso osa on tullut Helsingin kautta ja täältä on menty sitten eteenpäin. Mutta ne määrät ovat olleet niin vähäisiä, että nämä siirrot eivät ole olleet niin vaikeita. Aina on löytynyt paikkoja. Mutta ennen tätä järjestelykeskusta meille tuli satamäärin ihmisiä aamujunilla ja muutenkin. Oli hyvin vaikea nähdä, että miten tämä siirtymä eteenpäin tapahtuisi kun ei ollut mitään paikkoja. Me lisäsimme omaa kapasiteettia aika paljon ja nyt kapasiteettiä vähennetään kaikilta. Maahanmuuttovirasto koordinoi tätä, ei Helsingin kaupunki itse. Tietenkin meillä on monta muutakin roolia. Meille kuuluu kaupunkina katsoa, että tämä säilyy hyvinvoivana ja että ihmiset kokee olevansa helsinkiläisiä ja viihtyy täällä. Että kaupunki säilyy turvallisena ja ei esiintyisi vastakkainasettelua ja vihapuhetta, rasismia tai turvattomuutta. Meillä on hirveän monta asiaa, kuten kaupungin turvallisuus, kansalaisten hyvinvointi, yritysten työvoimansaanti, turvapaikanhakijoiden majoittaminen ja heidän asioiden käsittely Helsingissä. Helsingin näkökulmasta viime vuonna oli nämä kaikki roolit käytännössä koko ajan keskustelussa.

DL: Minulla on tähän liittyen yksi lisäkysymys, mutta se tulee tämän seuraavan kysymyksen ohessa. Kuinka paljon turvapaikanhakijoita vastaanotettiin vuoden 2015 aikana, mutta vastasit jo tähän, että noin 30.000.

IH: Yli 30.000, se kymmenkertaistui edellisvuoteen verrattuna.

DL: Kuinka iso osa näistä Suomeen tulleista turvapaikanhakijoista on hakeutunut tai odotetaan hakeutuvan Helsinkiin?

IH: Heti silloin vastaanottokeskuksissa on asunut tuhansia, alle kymmenen tuhatta. Tänne perustettiin sitten yksityisiä keskuksia, mutta täällä on ollut kahdesta tuhannesta ehkä kuuteen tuhanteen turvapaikanhakijaa. Aikaisempina vuosina noin neljäsosa kaikista Suomeen myönteisen oleskeluluvan saaneista on sijoittunut Helsinkiin. Me näemme sitten, kuinka paljon tulee myönteisiä oleskelulupia, mutta olemme ajatelleet, että useita tuhansia tulee Helsinkiin.

DL: Ja odotetaan myös että muualta Suomesta hakeutuu myös Helsinkiin?

IH: Kyllä, ja paperittomia. Eli siis ne, jotka ei saa myönteistä oleskelulupaa sijoittuu varmasti myös jonkin verran Helsinkiin. En usko, että muualle Suomeen juurikaan. Täällä on isompi mahdollisuus, omia tuttaviam, oman kielen ja kulttuurin verkostot, sukulaisia ja täällä pystyy helpommin olla niin sanotusti ”paperittomana” kuin jossain pienellä alueella missä kiinni jääminen tai asian esiintulo on paljon todennäköisempää.

DL: Luin myös, että näistä joille ei myönnetä oleskelulupaa, on noin 60 %. Koskelan vastaanottokeskushan suljettiin, oliko tämä teidän päätös?

IH: Ei, Maahanmuuttovirasto tilaa palvelut ja päättävät keneltä he ostavat palveluita. He voivat ostaa kaupungilta, kuten Helsingiltä, tai he voivat ostaa yksityiseltä tai eri järjestöiltä. He ilmoittavat sitten, että suljetaan tämä, emme osta enää teiltä. Tämä toimii ihan ostopalveluna. Eli Helsinki ei kaupunkina koordinoi sitä, meillä ei ole mitään vaikutusmahdollisuutta siihen kuinka paljon Helsingissä on turvapaikanhakijoita. Jos yksityinen firma tarjoaa 5.000 turvapaikanhakijalle ja Maahanmuuttovirasto haluaa juuri tämän 5.000 Helsinkiin ja me emme Helsingin kaupunkina omista tätä kiinteistöä, emme ole vuokranantajia tai meillä ei ole täällä mitään toimintaa, niin emme voi vaikuttaa. Jos Maahanmuuttovirasto ei halua sijoittaa ketään Helsinkiin ja sulkevat kaikki keskuksat Helsingistä, niin emme voi siihenkään vaikuttaa. Eli Maahanmuuttovirasto koordinoi nämä, he maksavat ja tilaavat kaikki.

DL: Okei, tämä oli minulle uutta informaatiota.

IH: Aika moni ajattelee, että kaupunki liittyy jotenkin itse päätöksiin. Totta kai voimme päättää, jos itse Maahanmuuttovirasto päättää tilata, että lähdemmekö tuottamaan tätä palvelua vai emme, mutta toistaiseksi olemme tuottaneet.

DL: Osaatko sanoa kuinka monelle myönnetään tai tullaan myöntämään oleskelulupa?

IH: Me emme kaupunkina myönnetä, joten tässä on se vaikeus, ettemme ole itse selvittäneet sitä määrää, että kuinka paljon tullaan myöntämään tai ollaan myönnetty. Se tieto, mikä meillä on toistaiseksi ollut, niin on ajateltu, että noin kolmasosa saisi päätöksen. Se vähän vaihtelee, sillä osa on jo palautunut täältä jo ennen kuin on saanut minkäänlaista päätöstä. Ehkä näistä päätetyistä saako puolet myönteisen luvan vai ei, niin en osaa ottaa tähän vielä kantaa, koska meiltä ei tähän löydy tarkkaa tietoa. Suurin osa saa päätökset vasta huhti-heinäkuussa, jolloin me näemme tarkemmat tilastot. Jos laskemme nämä pois lähteneet myös mukaan, niin jotain 30 % se on tällä hetkellä.

DL: Löytyykö teillä tilapäistä tilastoa?

IH: Ne kannattaa pyytää Maahanmuuttovirastolta. He vastaavat näistä myönteisistä ja kielteisistä päätöksistä ja heillä on tilastot, että kuinka moni on itse lähtenyt Suomesta, kuinka monta on palautettu, kuinka moni hakemusta on käsitelty ja mitkä ovat päätökset. Uskon, että heidän nettisivuilta voi löytyä, mutta jos ei niin heiltä saa.

[...]

DL: Jos palataan aiheeseen oleskeluluvista, niin aikaisemman kokemuksen perusteella miten se on näkynyt niin onko tämä pakolaisuus näkynyt työmarkkinoilla, esimerkiksi työttömyyden, eri alojen suosoiden tai start-up:ejien kannalla?

IH: Ei se oikeastaan vielä ole näkynyt. Turvapaikanhakijat saavat tehdä töitä, jos heillä on henkilöpaperit kunnossa niin kolme kuukautta on se odotusaika ja sitten saa mennä töihin. Jos nämä ei ole kunnossa niin odotusaika on kuusi kuukautta. Suurin osa on ollut jo sen kuusi kuukautta, eli periaatteessa suurin osa meille tulleista turvapaikanhakijoista voisi mennä töihin. Mutta tässä vaiheessa heillä ei ole oleskelulupaa, he eivät tiedä jäävätkö he Suomeen, suurin osa ei osaa lainkaan Suomea ja osa on oppinut jonkin verran. Osa osaa englantia, osa ei osaa sitäkään lainkaan joten ei se työmarkkinoille pääsy tässä taantumatilanteessa ole kovinkaan helppoa. Uskoisin että puhutaan ehkä kymmenistä jotka ovat jo työllistyneet jos on tullut tuhansia. Sitten jos puhutaan heistä, jotka ovat perustaneet jo yrityksen niin puhutaan ihan yksittäisistä. Eli mitä olen heidän kanssa keskustellut, niin aika moni sanovat että he tavallaan odottavat oleskelulupaa ja että löytyisi joku paikka missä sitten asua. Osahan sijoittuu pois Helsingistä kun he ovat saaneet

myönteisen luvan kun heille tarjotaan kuntamuuttoa ja kuntapaikka jostain. Aika monella on juuri tämä, että he haluavat nähdä missä sitten on. Aika iso osa olisi varmasti valmiita ottamaan työtä vastaan, mutta heitä ei tueta kovinkaan paljon ennen kuin oleskelulupa on saatu. Sitten he menevät TE-toimistoon missä autetaan työpaikan etsimisessä ja ilmoitautuvat työttömäksi. Tähän asti he ovat aika pitkälti vain majoituspalvelussa. Ei ole verkostoja, ei ole työnantajia, ei ole kielitaitoa, ei ole tietoa jääkö tänne. Siinä on aika monta tekijää ja syytä miksi työtä ei ole.

DL: Onko sinulla omaa näkemystä, miten se potentiaalisesti voisi vaikuttaa? Sanotaanko vaikka lähitulevaisuudessa?

IH: Meillä tuli aluksi hyvin paljon varsinkin nuorehkoja miehiä. Kyllä näen, että se tekee Suomen ikärakenteelle erittäin hyvää, että meidän turvapaikanhakijoista iso osa oli erittäin nuoria. Meillä on vanheneva väestö ja meillä on isot ikäluokat, jotka poistuvat työmarkkinoilta. Tämä näkyy siinä, että työttömyys ei ole noussut ihan niin paljon kuin on pelätty koska osa on eläköitynyt koko ajan. Jos ei olisi niin, meillä olisi vielä paljon isompi työttömyys. Nyt tavallaan tänne tulleet henkilöt turvapaikan kautta on aika nuoria. Uskoisin että pidemmässä juoksussa tämä tulee näkymään ihan työmarkkinoilla. Suuri osa on aika matalan koulutuksen omaavia, meille on tietenkin tullut myös lääkäreitä ja insinöörejä ynnä muita. Monella ei ole minkäänlaisia tutkintopapereita vaan he ovat käyneet joitain kouluja, tehneet joitain töitä, mutta ei kovinkaan korkealle. Uskoisin että tämä ikärakenne ja alhainen koulutus johtavat siihen, että suurin vaikutus olisi tämän matalan koulutustason työpaikkojen hakemisessa. Ei niinkään siellä akateemisten tai korkeammin koulutettujen työmarkkinoilla näy mitenkään isompana volyyminä.

DL: He jotka saavat tämän myönteisen päätöksen, miten heidät integroidaan työympäristöön?

IH: Hyvä kysymys, sillä tällä hetkellä meillä on ollut Suomessa semmoinen malli, missä myönteisen oleskeluluvan saaneille tarjotaan aika pitkään kestäviä kielikoulutuksia. Me olemme muuttamassa tätä toimintaa niin, että me voisimme tarjota heti tätä ammatillista osaamista ja työtäkin. Eli pääsisi saman tien tähän ammatilliseen koulutukseen jossa on jonkin näköinen suuntautuminen ja pääsisi kokeilemaan niitä ammatteja ja miettimään

mitä se voisi olla. Samaan aikaan tämän kanssa pääsisi oppimaan kieltä. Aikaisemmin on odotettu kielikoulutusta, sitten on menty kielikoulutukseen ja odoteltu että tulisiko ammatillista ja nopeasti on kulunut pari vuotta ennen kuin on sijoitettu työmarkkinoille. Tämä ei ole pienissä volyymeissä haitannut mutta pyrimme niin, että nyt mahdollisimman nopeasti oleskeluluvan saatuaan kaupungin ja valtion TE-toimisto yhdessä päättäisi, että mikä se suunta on. Sitten niin pian kuin mahdollista niin olisi jonkinlaisia työkokeiluja ja ammatillista koulutusta ja tässä kaikessa tulisi se kielikoulutus samalla. Tämä on se uusi tapa miten yritämme auttaa integroitumaan työhön.

DL: Nyt jos tämä muuttuu, niin kuinka kauan tämä integroituminen on ennen kestänyt ja kuinka kauan se tulee jatkossa ehkä kestämään?

IH: Kyllä se on ollut aivan liian hidasta. Meillä on ollut kokemusta tästä kielikoulutuksesta ja tämän ammatillisen koulutuksen läpimenosta, ja kun puhutaan kestosta, niin puhutaan viidestä seitsemään vuotta. Eli kielikoulutus on ensimmäisen parin vuoden kokonaisuus. Tämä on ehdottomasti liian hidas. Toivoisimme, että ihminen pääsisi mahdollisimman pian siihen ammatillisen- ja kielikoulutuksen yhdistelmään. Ajatellen sitä, että oppii kielen ensimmäiseksi riittävästi ja sitten käy normaalia suomenkielistä putkea, niin olemme todella hitaita.

DL: Mutta toisaalta suomen kielihän on rakenteeltaan erittäin vaikea.

IH: Niin on, mutta kuinka paljon sitä oikeastaan tarvitsee, että voi tehdä töitä. Joissain tehtävissä tarvitsee kaikki ablatiivit ja inessiivit, mutta joissain riittää ihan oikeasti se, että pystyy kommunikoimaan suomeksi ilman täydellistä kielioppia. Huonosti puhuttu englanti taitaakin olla maailman puhutuin kieli. Siinä sitä ei vain kukaan jaksakaan niin murehtia, että onko se englannin kielioppi ihan täydellistä. Mutta me Suomessa olemme hirveän herkkiä sille, että missä se kielitaidon taso pitää olla.

DL: Kuulinkin siitä, että Helsingin kaupunginvaltuusto oli ensimmäistä kertaa päättänyt että he varaavat rahaa siihen, että pystytään integroimaan pakolaisia myös ruotsin kielellä. Tämä ei käytännössä liity minun lopputyöhön yhtään.

IH: Kyllä ruotsin kielellä on pystynyt, ja kun työskentelin valtiolla, niin katsottiin, että molemmilla kielillä pystyy käymään samoja polkuja. Monesti tässä kävi niin, että ihminen oli tullut tämmöiselle alueelle, jossa hän oli ehkä ensin oppinut jo ruotsia. Sitten he

halusivat jatkaa ruotsin kielellä. Mutta aika moni joka ei osannut lainkaan suomea tai ruotsia otti tämän valtakielen, eli suomen. Monessa tapauksessa tausta oli tämä, että ruotsia oli jo ehditty oppimaan Ruotsissa, tai tultiin Suomessa ensimmäiseksi alueelle, missä oli vahvempana ruotsinkielinen enemmistö ja kun tultiin Helsinkiin, niin haluttiin jatkaa. Tämä on ollut järkevää, sillä minun mielestäni on käsittämätöntä, että alettaisiin vielä opettelemaan uutta kieltä sen takia, että mahdollisesti avautuisi ehkä jokin työmarkkina vielä lisää. Tietenkin se on haastavaa nyt, kun meillä on huono työmarkkinatilanne, niin ruotsin kielihän avaa laajemmin työmarkkinoita Skandinaviaan. Monesti ehkä liian helposti kirjoitetaan, että maahanmuuttajien tavoitteena on oppia suomen kieltä. Uskon, että monesti tällä tarkoitetaan, että tavoitteena on oppia joko suomen- tai ruotsin kieltä, mutta monesti tämä vain lipsahtaa, koska se volyyymi on niin iso suomen kielen koulutuksessa.

DL: Totta, ja on ollut aikaisemminkin puhetta, että ruotsia on helpompi oppia esimerkiksi englannin kautta.

IH: Kyllä, ja minun mielestä on tärkeä kertoa esimerkiksi, että minkälaiset työmarkkinat aukeaa Suomessa jos oppii ruotsin kielen jollekin alalle. Tämä voi avata joko lisää tai vähentää sitä työmarkkinoiden mahdollisuutta. Joillain aloilla tämä, että oppii ruotsin kielen voi avata semmoisia ovia, mitä ei ilman ruotsin kieltä ei voisi saada. Mutta joskus voi käydä niin, että haluaa semmoiselle alalle missä suomen kielestä voi olla enemmän hyötyä. Mielestäni tällaisen keskustelun käyminen sen ihmisen kanssa on tärkeää, ettei myöhemmin tule ihmettelyjä eri kielille integroinneista. Molempien kielten pitää olla tarjolla ja polut hyvin samankaltaiset, mutta osata avata vähän miltä toisen kielen valitsemisen näyttää tulevaisuudessa.

DL: Nyt kun puhumme työmarkkinoista, niin seuraava kysymys osui hyvin aiheeseen. Kuinka näet pakolaisten pärjäävän työmarkkinoilla? Yleisesti katsoen.

IH: Näen, että osittain hyvin ja osittain huonosti. Yleisesti aika heikosti, jos vertaa koko Suomen koulutusputken, kielitaidon osaavan ja verkoston omaaviin. Heillä puuttuu verkostot, kieli ja ehkä se koulutustausta. Heillä voi olla vaikeita kokemuksia ja tilanteita, he eivät saa perhettä mukaan tänne tukemaan ja kokevat haasteita. Heillä on monia asioita, jotka vaikuttavat ehkä siihen, että ei ole ihan helppoa päästä eteenpäin. Mutta samanaikaisesti heillä ei ole liikaa sidoksia jollekin tietylle paikkakunnalle. He eivät ole pudonnut

miltään tietyltä työmarkkinalta, sen vuoksi, että heillä olisi monenlaisia ongelmia valmiiksi. Ei välttämättä ole niin väliä missä asuu, eikä ole samanlaista päihdekulttuuria niin kuin meillä joissain ryhmissä, jotka ovat olleet ilman työtä jo pitkään. Siinä on sitten semmoisia etuja, juuri tämä liikkuvuus ja halu tehdä töitä, mahdollisuus työn kautta löytää itsensä ja paikka täältä. Yksi mikä Suomessa aiheuttaa työttömyyttä on, että ei täällä haluta muuttaa niinkään työn perässä jos ei katsota, että se lisää riittävästi toimeentuloa. Se, että myydäänkö tyhjenevästä kylästä omakotitalo ja muutetaan tänne samalla rahalla yksioon, otetaan vastaan osa-aika työ millä juuri ja juuri saa yksion vuokran maksettua, vai jäädäänkö omakotitaloon vaikka työtä ei ole tarjolla lähialueella. Ajattelutapa on että se on parempaa elämänlaatua. Tällaiset pohdinnat puuttuu hyvin monelta turvapaikan perässä tulleelta, sillä he ovat valmiita aika lailla mihin tahansa, sillä juuret puuttuvat kun aloittaa niin sanotusti tyhjästä.

DL: Uskotko omasta näkemyksestäsi, että pakolaisten ja työllisyyden välillä voisi löytyä korrelointia?

IH: Joo varmasti löytyy turvapaikanhakijoistakin, jos katsoo taustamuuttajia, koulutustasoa, kieli- ja kulttuuriryhmiä ja lähtömaata. Uskoisin, että näistä löytyisi korrelointia, esimerkiksi, että minkä ryhmän keskuudessa työttömyys on suurin ja missä pienin. Me tiedämme, että maahanmuuttajien keskuudessa, jos ei puhuta pakolaisista, löytyy selviä ryhmiä, missä tämä työttömyys on suurin tai pienin. Nyt kun puhumme pakolaisten työllisyydestä, niin löytyy varmasti ryhmiä, missä työttömyys on erittäin suurta. En oikein tiedä, mitä korrelaatiota tässä haet.

DL: Ehkä sitä, että onko pakolaisten määrällä yhteyttä työllisyyteen. Totta kai, kun tulee isompi määrä ihmisiä, niin on tietenkin isompi määrä, mikä työllistetään. Mutta, että löytyykö korrelaatiota esimerkiksi siinä, kun otetaan iso määrä turvapaikanhakijoita vastaan, niin jollain tietyllä alalla vähentyisi avoimet työpaikat tai näin poispäin.

IH: Tämä on sillä tavalla hankala, että korrelaatiota jos näkyy, niin se näkyy ajan kanssa. Nyt kun tämä iso määrä turvapaikanhakijoita on tullut vuonna 2015, niin tällä hetkellä epäilen, että sinä et tässä vaiheessa löydä korrelaatiota. Aikaisempi tulijamäärä on ollut hyvin vähäinen ja se on kuitenkin sen verran hajautunut, että vaikka olisi tullut 1.500 tai 1.000 tänne Helsinkiin, niin onko meillä riittävästi tietoa siitä, että mistä ryhmästä se on koostunut ja mihin se ryhmä todennäköisesti työllistyisi ja onko niillä aloilla näkyvissä

jotain. Siinä on aika monta muuttujaa joita täytyisi katsoa, että löytyykö edes joltain alalta samansuuntaisia asioita kuin ihmisten tulovirta on ollut. Nyt meillä on ensimmäistä kertaa sellainen määrä, jos analysoidaan koko 30.000, mistä täytyisi katsoa ehkä nämä taustatekijät ja miettiä, millä aloilla se voisi näkyä. Jos työllistymisiä on vasta kymmeniä ja suurin osa ei ole edes vielä saanut oleskelulupaa ja he eivät ole vielä työmarkkinoilla. Nyt jos he lähtevät vasta ammatilliselle ja kielikoulutuksen polulle, niin voi olla, että parin vuoden päästäkään ei näy kovinkaan helposti. Pelkään, että tämä on vähän haastava aihe tutkia. Samaan aikaan meillä on eri aloilla kasvanut työttömyys eri lailla. Tässä täytyy miettiä, että mikä johtuu mistäkin. Pystyykö profiloimaan, että pari vuotta sitten maahan tulleista suurin osa on suuntautunut kaupan- ja rakennusteollisuuden alalle. Sitten jos katsoo mitä työttömyydelle on tapahtunut tai avointen työpaikkojen määrälle, niin korrelaation ulossaamiselle on niin monta vaikuttavaa tekijää.

[...]

DL: Löytyykö sinulla ehdotuksia, mitä minun kannattaisi tutkia? Kannattaisiko minun mukaan lukea joku uusi variaabeli? Tai kun puhuit aikaisemmin, että teillä voisi olla hyötyä tästä, niin mitä te haluaisitte että etsitään?

IH: Varmaan olisi kiinnostavaa, että yhden vuoden aikana seurata, että mistä ryhmästä kuinkakin moni on päässyt töihin. Tai analysoida, että kaksi vuotta sitten tulleet, neljä vuotta sitten tulleet tai kuusi vuotta sitten tulleet, mutta tässä tietojen saanti ja niiden jäljittäminen on sinulle erittäin vaikea kysymys. Mutta tässä mekin näkisimme jo, että kahdessa vuodessa tietyillä taustamuuttujilla olevat on päästy eteenpäin, mutta kuudessa vuodessa tietyillä taustamuuttujilla olevat eivät ole vielääkään päästy niin hyvin kuin vaikka kahdessa vuodessa. Tämä on myös siltäkin kannalta hankala verrata alakohtaisesti, esimerkiksi rakennusala. Ensin pitäisi vähän katsoa, että kuinka paljon sieltä on auennut avoimia työpaikkoja ja kuinka paljon turvapaikanhakijoista on hakenut sille alalle ja ovatko ne sopineet yhteen. Jos katsoo yleisesti, ilman että tietää kuinka moni on eläköitynyt tai keitä ei ole valittu työhön. Näemme yleisesti työnhakijamääriä, avoimien paikkojen määriä, tai kuinka ne ovat täyttyneet. Mutta tieto siitä, ketkä ovat päässeet ja ketkä ovat jääneet ulkopuolelle ja jääkö ulkopuolelle tiettyjä maahanmuuttoryhmiä, niin tämä tieto olisi mielenkiintoista. Jos pystyt pyörittämään niin tästä voi löytyä mielenkiintoisia näkemyksiä. Ja kaikkea voi kokeilla, kun kokeilet eri vaihtoehtoja niin voi huomata, että

tästä ei voikaan tehdä johtopäätöksiä. Ehkä vaikein on tehdä se johtopäätös, kun mukana voi olla monta kymmentä eri taustatekijää, jotka on vaikuttanut.

DL: Tähän liittyen minun ensimmäinen vaihtoehto olisi ollut, että vertaan viime vuotta vuoteen 2007 koska silloin oli isompi määrä pakolaisia ja olisin vertaillut myös vuoteen 1991, kun tuli niin sanotusti ensimmäisen kerran iso määrä pakolaisia. Tulin kuitenkin siihen lopputulokseen, että on vaikea vertailla viime vuotta vuoteen 1991, koska maailma on muuttunut niin paljon. Lopputulos ei ehkä olisi ollut niin kannattava, koska niin paljon on muuttunut ja erilaista.

[...]

DL: Voisi olla ihan kiinnostavaa tutkia vuosien varrelta, mutta tässä herää kysymys, että mistä saan käsiini tiedot näistä. Että riittääkö minulla valtuudet.

IH: Voi olla aika vaikeaa, tähän tarvitsisi varmasti tutkimusluvan TE-toimistolta. Tässä on muutenkin se vaikeus, että miten saat yksilöityä ne ihmiset ilman, että saat pääsyn johonkin järjestelmään, että saat vedettyä jonkun näköisen johtopäätöksen.

[...]

IH: Löytyy varmasti jonkun näköistä korrelaatiota, mutta tästä viime vuoden joukosta ei ole kovinkaan moni vielä mennyt töihin, niin jos sanon, että työmarkkinoiden vaikutuksessa se ei varmaan vielä näy, niin tämä on varmaan totuus.

[...]

DL: Mutta päättääkseni tämän haastattelun, niin löytyykö sinulla omia kommentteja tai kysymyksiä aiheeseen liittyen?

IH: Ei oikeastaan sen enempää.

DL: Haluaisin lopuksi kiittää todella paljon osallistumistasi, ajastasi ja tästä haastattelusta. Uskon, että saan tästä hyvin apua kun etenen tutkimuksessani.

IH: Tilastoja ja ennusteita löytyy myös hyvin meidän nettisivuilta, hel.fi, mistä voi haku-sanoilla hakea ja sieltä löytyy hyvin katsauksia.

DL: Kiitos vielä kerran!